

MESERIASUL AZ IPAROS DER GEWERBETREIBENDE

MUNKAADÓK LAPJA

Ardeal és Banat kis- és középiparosainak
hetilapja. — Arad-i Iparos Otthon, az Ipari
Szindikátusok, a Romániai Építőmesterek
Szövetsége hivatalos lapja. Egyesülve a ti-
misoarai „Az Iparos”-al.

Előfizetési ára egész évre intézményeknek
és nagy cégeknek 1000 lei, félre 500 lei.
Iparosoknak egész évre 300 lei, félre 150
lei, nagydíjra 75 lei. — Hirdetések négy-
zetcentiméterre 6 lei, kötéseknél engedmény.

„Tiszteld a tisztos ipart”

Activitatea productivă a Cooperativei Industrișilor din Arad

Circulația Cassei sa ridicat în anul trecut
la 313 milioane lei

O sută de milioane Lei credit pentru industriași

Dăm mai jos darea de seamă a
Cooperativei Industrișilor din
Arad:

ONORATA ADUNARE GENERALA!

Consiliul de administrație al Cooperativei de
Credit a Industrișilor din Arad de data aceasta
face expunerea despre al 38-lea an de gestiune, a-
vând menirea să conducă agendele cooperativei din
încredințarea D-voastră și în primul rând a satis-
face cerințele juste ale membrilor în cadrul mij-
loacelor care ne stau la dispoziție, ținând mereu sea-
mă de datinele exercitate aproape patru decenii, adi-
că ajutând întotdeauna pe acei, cari au venit cu incre-
dere la noi. Credința fermă în ideea cooperatiei,
îndeplinirea nepărtinitoare și justă a datoriei noas-
tre către membri a fost întotdeauna linia de con-
ducită a faptelor noastre, ținând seama mereu de
faptul, că apărarea intereselor membrilor noștri și
satisfacerea cerințelor juste ale lor este cea mai
principală îndatorire a consiliului de administra-
ție.

Sporirea îmbucurătoare a numărului mem-
brilor noștri ne justifică, că am mers drumul cel
mai nimerit și avem toată încrederea, că am ajuns
răspântia de unde să începe prosperitatea și des-
voltarea cooperativei noastre.

Despre gestiunea anului 1937 avem onoare a
Vă prezenta următorul raport detaliat:

Cooperativa de Credit a Industrișilor din
Arad a avut la sfârșitul anului 1936 în total 1552
membri, au intrat în cursul anului 148 membri
noui și au ieșit 90 de membri, deci la finele anului
1937 am avut un număr de 1610 membri.

Capitalul societății pe deplin vărsat de către
membri a fost la sfârșitul anului 1937 Lei
6.174.314.

Fondurile de rezervă ale cooperativei au fost
după datele bilanțului următoarele: Fondul de rez-
ervă ordinar 1.201.083 Lei.—, Fondul de rezervă
a creanțelor dubioase 407.145 Lei, în total
1.608.228 Lei, la care se mai adaugă suma dotată
din profitul net al acestui an 33.785 Lei, astfel
fondurile noastre de rezervă se ridică la 1.642.013
Lei, deci capitalurile noastre proprii ating suma to-
tală de 7.816.327 Lei.

Circulația cassei arată următoarele poziții: la
1 Ianuarie 1937 s'a găsit în casă suma de
1.639.580 Lei, intrarea a fost în cursul anului
155.718.344 Lei la oaltă 157.357.924 Lei. Din acea-
stă sumă s'a plătit în cursul anului 155.860.455
Lei, rămânând la finele anului 1937 un sold de
1.497.469 Lei. Suma totală a circulației cassei în
anul 1937 s'a urcat la suma de 313.218.397 Lei.

Valoarea portofoliului cambijilor a fost la 31

Decembrie 1936 Lei 15.657.583.—, am escomptat
în cursul anului 7666 bucăți cambii în valoare de
100.743.645 Lei, ceace face la oaltă 116.401.228
Lei, din care s'a achitat în cursul anului cambii în
valoare de 100.226.511 Lei, rămânând în portofoliu
cambii în valoare de 16.174.717 Lei.

Pe cont curent debitor membri noștri au folo-
sit un credit de 11.022.308 Lei până la finele anului
precedent; am mai acordat în cursul anului împru-
mături în valoare de 8.386.224 Lei, cu care acea-
stă creanță s'a ridicat la 19.408.532 Lei. Din această
sumă s'a achitat 10.676.600 Lei, rămânând un sold
de 8.713.932 Lei la sfârșitul anului de gestiune.

Suma depunerilor a fost la 31 Decembrie 1936
Lei 19.605.144.— la care s'au mai adăugat în cursul
anului depuneri în valoare de 18.108.412 Lei, la
oaltă 37.713.556 Lei. Am restituit în cursul anului
20.605.185 Lei, deci a rămas la sfârșitul anului un
stoc de 17.108.421 Lei, din care se află pe libele de
depunere suma de 15.400.295 Lei și pe cont curent
1.708.125 Lei.

Ne am folosit de reescompt și în anul 1937,
care a fost la încheierea bilanțului 1.325.267 Lei.

Debitorii Secției de Mărfuri figurează cu
suma de 5.720.311 Lei în bilanțul nostru actual,
față de care figurează creanțele comercianților, po-
ziții transitorii și fondurile de rezervă pentru cre-
anțele dubioase ale Secției de Mărfuri în aceiași
valoare.

Suma totală a bilanțului face 38.287.307 Lei,
iar deverul total anual 788.049.828 Lei.

Bilanțul nostru încheiat la 31 Decembrie 1937
arată un profit net de 337.852 Lei, pentru a cărui
repartizare propunem, că în baza statutelor să se
doteze:

Fondul de rezervă cu 10% Lei 33.785.—
Consiliul de adm. cu 10% 33.785.—
Comitetul de cenzori cu 5% 16.892.—
Pt. dividenda de 5% a părților soc. „ 248.390.—
Căminul Industrișilor din Arad cu „ 5.000.—

In total Lei 337.852.—

Propunem onoratei adunări generale, să fixeze
suma bilanțului în Lei 38.287.307 și profitul net în
337.852 Lei, iar după ascultarea raportului comi-
tetului de cenzori, să binevoiască a acorda descăr-
care pentru consiliul de administrație și comitetul
de cenzori pentru gestiunea anului 1937.

Rugăm adunarea generală să decidă, că
aderă la propunerea consiliului de administrație
referitor la repartizarea beneficiului, și să ordone
achitarea dividendelor și a dotațiilor începând din
ziua următoare a adunării generale.

Dobânda împrumuturilor a fost pe durata în-
tregului an 9%, mai puțin decât dobânda legală,
pentru a ușura sarcinile membrilor noștri.

Raportăm onoratei adunări generale, că în
baza imputernicirii primite de la adunarea generală
precedentă am vândut imobilele situate în Bujac

No. 489, și am cumpărat la licitație imobilul din
str. Griviței No. 43, pentru asigurarea creanțelor
noastre. Rugăm adunarea generală să ia la cunoș-
tință vânzările și cumpărările executate și a impu-
ternici consiliul de administrație să vândă imobi-
lele rămase în posesiunea cooperativei din mână
liberă.

Depunătorii noștri mai însemnați, Grupa In-
dustrișilor pentru Ajutor de Înnoimântare din
Arad și Reuniunea Civilă de Binefacere din Arad
au scos sume mai mari din depunerile lor pentru
plata taxelor către societățile de asigurare, și a-
ceastă circumstanță a cauzat scăderea stocului de-
punerilor noastre.

În darea noastră de seamă anunțăm cu bu-
curie dezvoltarea accentuată a Secției de mărfuri
Mercur. În cursul anului 1937 s'a pus în circulație
de către membri Secției de Mărfuri Mercur marfă
în valoare de 8.153.111 Lei. Față de circulația anu-
lui trecut se arată un spor de 660.897 Lei, iar
din sumele încasate s'a plătit în contul vânzărilor
în cursul anului 1937 suma de 7.771.614 Lei, deci
cu 915.379 lei mai mult. De la înființarea Secției
de mărfuri, adică de la 1 Ianuarie 1930 valoarea
totală a mărfurilor vândute face 50.558.444 Lei,
din care sumă s'a achitat 45.266.498 Lei, rămă-
nând un sold de 5.291.951 Lei, cum arată și bi-
lanțul actual.

Rugăm onorata adunare generală să aducă ho-
tărârea, că Secția de Mărfuri Mercur să poată fo-
loși fondul de rezervă în suma de 129.187 Lei pen-
tru acoperirea descrierilor necesare.

Pe ordinea de zi figurează și complectarea con-
siliului de administrație, alegerea comitetului de
cenzori pe trei ani, precum alegerea a 40 de membri
în Comitet, a căror mandat expiră, tot pe trei
ani. Propunerile noastre referitoare la alegeri le
vom face la punctul corespunzător din ordinea de
zi. Conform statutelor noastre, acei a căror mandat
expiră se pot realege.

Înainte de terminarea raportului, atragem
atențiunea membrilor, că în anul 1939 vom serba
jubileul de 40 de ani al fondării cooperativei
noastre. Acest jubileu îl vom serbători numai a-
tunci cum se cuvine, dacă vom dezvolta cooperativa
noastră la gradul dorit de fondatori și o vom în-
tări într-atât că existența ei să fie asigurată pen-
tru vecie. De aceea rugăm membri, să ia parte
fiecare la munca care se va începe acum, să preno-
teze fiecare membru noi părți sociale după posi-
bilitate. Dacă fiecare membru va aduce numai un
singur membru sau depunător nou, atunci coopera-
tiva va primi o nouă dezvoltare, de care putem fi
mândri și care va fi demnă de sacrificiul și altruiz-
mul fondatorilor.

Să ne unim deci toți sub drapelul Cooperativei
de Credit a Industrișilor din Arad, să fie deci
cooperativa adevăratul sprijin al meseriașilor ară-
dani în munca și întreprinderile lor, să păstreze
fidel avuția lor adunată și să fie asigurătoarea pro-
perității lor.

Meseriași au fondat-o, meseriași o susțin și
tot meseriași o vor susține din tată în fiu, cu
iubire și cu muncă neobosită. La această activitate
trebuie să ia parte fiecare membru al cooperativei,
aceasta o cerem și o așteptăm cu încredere de la
membri noștri.

Rugăm onorata adunare generală să aprobe
propunerile noastre și să decidă în acest sens.

Arad, la 31 Decembrie 1937.

Consiliul de Administrație

Nem tartozik a banktörvény hatálya alá a kisipari és mezőgazdasági hitelintézet

A Nemzeti Kisipari Hitelintézet és a Nemzeti Mezőgazdasági Hitelintézet felállításáról szóló törvények nem intézkedtek abban az irányban, hogy ezek az intézetek a banktörvény hatálya alá tartoznak-e. Egy most megjelent rendelet törvény módosítja a két intézet felállításáról szóló törvényt és a banktörvényt is olyan értelemben, hogy erre a két intézetre nem alkalmazhatók a banktörvény rendelkezései.

MODERN NOÉ

Az Ur megelégtette az emberek mérhetetlen bűneit és elhatározta, hogy újabb vizözönt bocsát a földre.

Az egész földkerekségen csak egy jó embert talált, Papucs Samut, egy kis városka főiskolai tanárát. Egyszer éjszaka megjelent az alvó Papucs Samu előtt és így szólt:

— Készíts magadnak egy bárkát, mert új vizözön jön a világra. Végy fel a bárkába minden élőlényt egy párat és vedd fel természetesen hűség és felelősséget, Maloin is. Mikor aztán majd megjelenik a békeáramlat, szaporodjatok és sokasodjatok.

Papucs másnap reggel elmondta feleségének a nagy álmot és hozzákezdett a bárka építéséhez. Mikor már minden kész volt és minden földi lényből egy pár már a bárkában volt, sürgelni kezdte a feleségét, hogy szálljon ő is be.

— Igen, igen, — mondta Maloin asszony — de még valamit szeretnék.

— Na mit?

— Nem lenne jó, ha magunkkal vinnék a könyvelőt is?

Uj középértékek butorokra, gépkocsigumikra és gépkocsi alkatrészekre

A pénzügyminiszter értesítette a vámhivatalokat, hogy a forgalmi adó „tarif unitar”-jában meghatározott alábbi áruk középértékét a következőképpen állapította meg:

658. szakasz: Mindenféle külön fent meg nem nevezett butorok és butorrészek, nem kárpitozva a) egyszerűen, 800 lei.

829. szakasz: Pneumatik köpeny (anvelope) a) autók és motorkerékpárok részére, 20 ezer lei.

1233. szakasz: Külön meg nem nevezett gépek papírgyártás számára, 7000 lei.

1291. szakasz: Autók, elektromos, autóbussz alvázak, motorral vagy anélkül, teher vagy személyszállításra a) nem felszerelve 5600 lei, b) felszerelve 7000 lei.

Ezek az új középértékek március 11-től kezdve léptek érvénybe.

UJBÓL MŰKÖDNEK DEVAN AZ IPARI

VIZSGÁZTATÓ BIZOTTSÁGOK.

Az ősz óta a devai ipari vizsgáztató bizottságok működésüket csak megszakításokkal, utóbb pedig egyáltalában nem folytatták. A napokban a munkaügyi felügyelő rendeletileg utasította a bizottságokat, hogy munkájukat folytassák és minél gyorsabban fejezzék be a munka- és mesterkönyvek kiadását. Ezt természetesen előbb vizsgáztatások fogják megelőzni. Az iparosok a bizottságok munkája elé élénk érdeklődéssel tekintenek.

Stefanescu Simion

a satumarei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke

A satumarei Kereskedelmi és Iparkamara újonnan hívevett időközi bizottsága Erdős Francisc törvényszéki főnök előtt letette a hivatali esküt. A beiktatás után az időközi bizottság ülést tartott, amelyen megválasztották a kereskedelmi és iparkamara elnökét. A bizottság Stefanescu Simiont, a Vulcan gyár igazgatóját elnöké, Suta Dumitru, a Sfatul elnökét alelnökké választotta.

Stefanescu Simion gyárigazgató rövid beszédében a kamara feladatait vázolta.

Trancu Iasi volt munkaügyi miniszter nyilatkozata a kisipari hitelről

Trancu-Iasi volt munkaügyi miniszter érdekes nyilatkozatot adott az ipari hitel kérdésében az egyik fővárosi lapnak:

— Ha figyelmesen megvizsgáljuk a kérdést, megállapíthatjuk, hogy 1935-ben a kisiparosok száma Romániában 210.787 amelynek 65 százaléka román, 35 százaléka kisebbségi és idegen volt. Tehát a mezőgazdasági érdek mellett, amely elő írja, hogy az iparosságnak hitelt kell kapnia, nemzeti szükségesség is a hitel. Ezen kategóriák szempontjából rendkívül fontosak a hitelintézetek. A kimutatások szerint a kisiparosoknak a következő összegű hitelt nyújtották:

Jóváhagyott hitel	Tényleg kifizetett hitel.
1925 55.600.000	9.664.410
1926 110.976.500	91.183.550
1929 121.067.100	71.761.950
1931 52.612.500	50.401.207
1933 43.099.100	40.408.692
1935 43.099.100	41.971.363

Ebből vegyük az utolsó 41.971.363 lejes tételt.

A magánbankok és nem az ipari hitelintézetek 1931 január 1-től 1936 január 1-ig az iparosságnak 436.724.000 lei hitelt nyújtottak. Láthatjuk tehát, milyen minimális az az összeg amellyel a hitelintézetek jöttek az iparosságnak, a román közepes osztály, a társadalmi fejlődés szempontjából annyira fontos réteg segítségére.

Gondoltam már kisipari hitelek kreálására, azonban az ajánlattevők által kért túlzott garanciákat ez a társadalmi osztály nem tudta teljesíteni. Tehát a kisipari hitel kérdését csak a közgazdasági élet általános javulása oldhatja meg.

Sokat foglalkoztam a kiskereskedők és iparosok kinnlevőségei mozgósításának a kérdésével. A kiskereskedőknek és iparosoknak sokszor százszázalékos kinnlevőségeik vannak és nem tudnak behajtani ők lejt sem. A követelés immobilizálva van.

Felvettem már azt az ötletet, hogy a kisiparosok bocsássa ki követeléseikről kötelezvényeket és hozzák azokat forgalomba, illetve számitóják el. Ezzel azonban még más alkalommal fogok foglalkozni.

Miniszteri rendelet a lakók bejelentését elmulasztó háztulajdonosok elleni jegyzőkönyvek felvétele ügyében

Ismeretes, hogy az adótörvény értelmében minden évben be kell jelenteni minden háztulajdonosnak a házában lakó bérlok neveit, foglalkozását és a fizetett bérösszeget a pénzügyigazgatóságnak. Hasonló kötelezettség terheli a főbérlokot is, ha lakrészeket vagy szobákat al-bérletbe adnak. Akik e kötelezettségüknek nem tesznek eleget, azok ellen kihágási jegyzőkönyvet kell felvenni.

A pénzügyminiszterhez a legutóbbi napokban tömegesen érkeztek be panaszok amiatt, hogy egyes hatósági közegek

alapítványok és szabálytalanul vesznek fel jegyzőkönyveket a háztulajdonosok és bérlok ellen a lakók bejelentésének elmulasztása miatt.

A pénzügyminiszter meg is állapította, hogy a panaszok részben jogosak, a kihágási jegyzőkönyveket nem indokolják kellőképpen, azokat felületesen vették fel a közegek. Megállapítást nyert, a többiek között, hogy

számos kihágási jegyzőkönyv még a ténybeli adatot sem tartalmazza,

amelynek alapján felvétel, nem jelöli meg, ki a tulajdonos, olyan esetekben, amikor az ingatlan az illető már eladta és tulajdonképpen ő követte el a kihágást. Hiányzik a jegyzőkönyvből annak a megállapítása, hogy az ingat-

lan vagy lakás időközben mennyi ideig volt üresen, pedig az adózó ezen az alapon az adótörvény 13. szakaszára hivatkozva, adóleszállítást is kérhet.

Nem állapítja meg sok jegyzőkönyv azt sem, hogy a bejelentésre kötelezett benyújtotta-e a pénzügyigazgatóságnak a lakás iránt. Sok kihágási jegyzőkönyvről nem tűnik ki, hogy megváltozott-e a bérlo személye a legutóbbi vallomás benyújtása óta? Volt néhány olyan eset is, mikor az elhunyt tulajdonos ellen vettek fel kihágási jegyzőkönyvet.

Egyes esetekben azért indítottak kihágási eljárást, mert a kötelezett a törvényes határidőnél előbb nyújtotta be adóvallomását. Némelykor pedig azért, mert a vallomás néhány napot később, azonban még az ellenőrzés előtt beérkezett.

Mindezek alapján a pénzügyminiszter legutóbbi körrendeletében részletes utasítást adott a pénzügyi közegekhez abból a célból, hogy ilyen hibákat ne kövessenek el. Szigorúan megbüntetik a tisztviselőket, akik ilyen módon veszik fel a kihágási jegyzőkönyvet, hogy azokat meg kell semmisíteni és pedig sokféle levelezés és utánjárás után és ezzel csak fölösleges költségeket okoznak úgy az adózóknak, mint magának a kincstárnak.

A munkakamarák és a társadalombiztosító politika alóli mentesítését kéri a kisiparosság

A Romániai Kisiparosok Országos Szövetségének központja e hét elején Samoil Alexandru elnöke alatt nagygyűlést tartott. E nagygyűlésen a központi szervezet 84 vidéki fiókjának képviselői voltak jelen.

A gyűlésen megvitatták a kisiparosoknak orvoslásra váró összes sérelmeit és azután hosszasan vita indult meg a kisipari szervezetek politikamentesítésének érdekében. Az előadók rámutattak arra a tagadhatatlan tényre, hogy az utóbbi években a kisiparosok támogatására hivatott intézményeket, így különösen a munkakamarákat és társadalombiztosító intézményeket megfertőzte a politika. Olyan emberek kerültek a munkakamarák élére és a társadalombiztosító vezetőségébe, akiket párpolitikai tevékenységük ellenértékéül neveztek ki. Ezek az emberek sem

a munkában, sem a jelenben nem törődtek a kisiparosok érdekeivel és ezért közérdek, hogy ezeket helyükről eltávolítsák és olyan emberekkel helyettesítsék, akik a kisiparosok köréből kerülnek ki, akik ismerik az iparosok sérelmeit és hajlandók is azokat orvosolni. A gyűlés elhatározta, hogy ebben az irányban közben fog járni a kormánynál és kérni fogja a politikai korrekciók a kisipari intézményekből haladéktalanul való eltávolítását.

ELFOGADHATÓ KIFOGÁS.

— Miért lopta el azt az utót?

— Mert ott állt a temető bejáratánál, tekintetes törvényes és azt hittem, hogy a tulajdonosa meghalt.

Több mint száz millió lei hitellel támogatta Arad iparosságát az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete az 1937. évben

313 millió leies pénztári forgalom

A jövő évben ünnepli a szövetkezet fennállásának negyvenedik évfordulóját

Az alábbiakban közöljük az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete igazgatósági jelentését:

TISZTELT KÖZGYÜLÉS!

Ezuttal 38-ik üzletéről számol be az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete igazgatósága, melynek az Önök bizalmából hivatása volt a szövetkezet ügyeit vezetni és főképen a rendelkezésre álló eszközök kihasználásával tagjaink jogos igényeit kielégíteni, amit a legnagyobb lelkiismeretességgel igyekeztünk kötelességünkhöz hiven teljesíteni, ragaszkodva a már csaknem négy évtizedes hagyományokhoz, mindenkor támogatva azokat, kik bizalommal jöttek hozzánk. A szövetkezeti eszmébe vetett igaz hit, tagjainkkal szembeni kötelesség pártatlan és igazságos teljesítése volt mindenkor irányadó cselekedeteinkben, szem előtt tartva, hogy a tagok érdekeinek megvédése és jogos igényeinek kielégítése az igazgatóság legelső és legfontosabb feladata.

Tagjaink számának öröndetes gyarapodása igazolja, hogy helyes uton haladunk és hiszünk, hogy szövetkezetünk megerősödésének és fejlődésének forduló pontjához érkezünk el.

Az 1937. évre vonatkozólag részletes beszámolóinkat a következőkben terjesztjük elő:

Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezetének 1936. év végén 1552 tagja volt, belépett az év folyamán 148 tag, kilépett 90 tag, maradt 1937. végén 1610 tag.

A szövetkezeti tagok által befizetett üzletrésztőke 1936. év végén 6.174.314.— leit tett ki.

A szövetkezet tartalékai a mérleg tanúsága szerint kitettek: az általános tartalék-alap 1.201.083.— leit, a kétes követelések tartalékai 40.145.— leit, összesen 1.608.228.— leit, amihez hozzá jön az idei tiszta nyereségből járó 33.785.— lei, tartalékaink tehát 1.642.013 leire emelkednek és így saját tőkénk végösszege 7.816.327.— leit tesz ki.

A pénztárforgalom a következőképpen alakult ki: volt a pénztárban 1937. évi január 1-én 1.639.580.— lei, befolyt az év folyamán 155 millió 718.344.— lei, ami kitett összesen 157 millió 357.924.— leit, ebből kifizettünk 155 millió 860 ezer 455 leit, maradt az év végén 1.497.469.— lei. Az 1937. évi pénztári forgalom végösszege 313 millió 218.379 leire emelkedett.

A váltótárca álladéka 1936. év december végén 15.657.583.— lei értékű váltó volt, leszámitoltunk az év folyamán 7666 darab váltót 100 millió 743.645.— lei értékben, ez kitett egy-együttessen 116.401.228 leit, beváltva lett az év folyamán 100 millió 226.511.— lei értékű váltó, maradt tehát a tárcában 16.174.717.— lei értékű váltó.

Folyószámla adósok számláján tagjaink az előző év végéig 11.022.308.— leit vettek igénybe, folyósítottunk az év folyamán részükre 8 millió 386.224.— leit, amivel felszaporodott 19 millió 408.532.— leire. Visszafizettek ebből 100 millió 676.600.— leit, így maradt 1937. év végén 8.731.932.— lei álladék.

Betétállományunk 1936. december 31-én 19.605.144.— lei volt, ehhez jöttek új betétek 1937. évben 18.108.412.— lei, ami együtt kitett 37.713.556.— leit, visszafizettünk az év folyamán 20.605.135.— leit, így maradt az év végén 17.108.421.— lei, amelyből könyvecskékre 15

millió 400.296.— lei van elhelyezve, míg folyószámlán 1.708.125.— lei.

Visszleszámitolási hitelt az 1937. évben is igénybe vettünk és ennek álladéka a mérleg szerint 1.325.267.— leit tett ki.

Az áruhitelosztály adóssai 5.720.311.— leijel szerepelnek az idei mérlegünkben, melynek ellenértékében a kereskedők követeléseit mint átmeneti tételek, valamint az áruhitelosztály kétes követelések tartalékszámái ugyanilyen összegben szerepelnek.

A mérleg végösszege 33.287.307.— leit tesz ki, míg az évi összforgalom 788.049.828.— lei összegben van kimutatva.

Az 1937. év december 31-én lezárt mérlegünk 337.852.— leit tüntet fel tiszta nyereség gyanánt, mely összeg felosztására vonatkozólag javasoljuk, hogy az alapszabályok értelmében adassék:

A tartalék-alapnak 10%	Lei 33.785.—
Az igazgatóság jutalékára 10%	33.785.—
A felügyelőbizottságnak 5%	16.892.—
Az üzletrészek 5%-os osztalékára	248.390.—
Az aradi Iparos Otthonnak	5.000.—

Összesen Lei 337.852.—

Javasoljuk: mondja ki a közgyűlés, hogy az 1937. évi mérleget 33.287.307.— leiben, a tiszta nyereséget 337.852.— leiben állapítsa meg, míg a felügyelőbizottság jelentésének meghallgatása után úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak az elmúlt 1937. évre a felmentvényt megadni sziveskedjenek.

Mondja ki a közgyűlés, hogy az igazgatóság javaslatát a tiszta nyereség felosztására vonatkozólag elfogadja és rendelje el, hogy az osztalékok és jutalékok a közgyűlést követő naptól kezdve kifizetessenek.

A kihelyezési kamatláb egész évben 9% volt, a törvényesen megengedettnél kisebb, hogy tagjaink terhén könnyítsünk.

Jelentjük a közgyűlésnek, hogy az előző közgyűlésen nyert felhatalmazás alapján a Bajac 489. sz. házat eladtuk, továbbá megvettük a Str. Griviței 43. sz. ingatlan árverésen, kihelyezéseink biztosítása végett. Kérjük a közgyűlést, vegye tudomásul ezen ingatlanvételeket és eladásokat és hatalmazza fel az igazgatóságot az ingatlanok szabadkézből való eladására.

Nagyobb betevőink: az Aradi Iparosok Temetkezési Csoportja, valamint a Polgári Jótékony Egyesület, a biztosító társaságnak kifizetendő díjak fedezésére nagyobb összeget vettek ki betétjeikből és ez okozta betétállományunk apadását.

A szövetkezet kebelében működő „Mercur” Áruhitelosztály újabb fejlődéséről számolunk be. Az 1937. év folyamán az Áruhitelosztályba tömörült tagok 8.153.11.— lei értékű árut hoztak forgalomba. Az előző évi forgalommal szemben az emelkedés 660.897 lei, viszont a pénztár a befolyt összegből az 1937. év folyamán 7 millió 771.614.— leit fizetett ki, tehát 915.379 leijel többet, mint az előző évben. Az áruhitelosztály fennállása, vagyis 1930. január 1. óta az összes forgalomba hozott áruk értéke 50 millió 558.444.— leit tett ki, ebből kifizetve lett 45.266.493.— lei, úgy, hogy egyenleg gyanánt 5 millió 291.951.— lei mutatkozik a mérleggel egyezően.

Kérjük a közgyűlést, mondja ki, hogy az Áruhitelosztály mérlegben szereplő kétes követelések tartalék-alapját 129.187.— lei összegben a szükséges leírásokra felhasználja.

Jelen közgyűlés feladatát képezi az igazgatóság kiegészítése, a felügyelőbizottság megválasztása három évre, valamint a választmány 40 tagjának, — kiknek megbízatása jelen közgyűléssel lejárt — szintén három évre való megválasztása. A választásokra vonatkozó javaslatokat a napirend megfelelő pontjánál fogjuk előterjeszteni. Alapszabályaink értelmében újra megválaszthatók azok, kiknek megbízatása lejárt.

Mielőtt jelentésünket befejeznénk, fel kell hívni tagjaink figyelmét arra, hogy szövetkezetünk alapításának negyvenedik évfordulóját 1939. évben fogjuk megünnepelni. Ezen jubileumot akkor fogjuk méltóan megünnepelni, ha bizonyosságot tudunk tenni arról, hogy az alapítók elgondolásához képest teljesen kiépítettük szövetkezetünket és azt oly erőssé tettük, hogy ennek fennállása örök időkre biztosítva van. Ennek megfelelően arra kérjük tagjainkat, hogy vegyék ki részüket a most meginduló munkából, jegyezzen minden tag újabb üzletrészeket tehetségéhez képest, hozzon mindenki csak egy új tagot vagy betevőt és ekkor a szövetkezet újabb fejlődésnek indul, mely bennünket jogos büszkeséggel fog eltölteni, de egyszersmind méltóvá az alapítók önzetlenségéhez és áldozatkészségéhez.

Tömöröljünk tehát mindnyájan az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete köré, legyen a szövetkezet Arad iparosságának vállalkozásaiban és munkájában igaz támasza, megtakarított vagyonának hű megőrzője és fejlődésének biztosítója.

Iparosok alapították, iparosok tartják fenn és iparosok fogják megtartani nemzedékről nemzedékre, szeretettel, önzetlenn és kitartó munkával. Ebből a munkából ki kell, hogy vegye részét minden szövetkezeti tag, ezt kérjük és várjuk hittel és bizalommal.

Kérjük a közgyűlést, fogadja el javaslatokat és emelje azokat határozattá.

Arad, 1937. december 31.

Az igazgatóság.

Egyesítik a timişoara-i inasotthonokat.

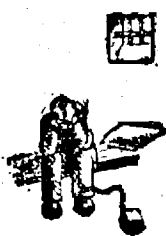
Timişoara város vezetősége elhatározta, hogy az évek óta fennálló iparos segédotthon megszűnteti. Az inasotthonokat június végével egyetlen inasotthonná egyesítik. Ennek két tagozata lesz és pedig egy fiú és egy lány ipari tanoncok számára. Ezt az egyesített inasotthont a város 1940. június 30-áig tartja fenn és akkor megszűnteti. Az inasotthon vezetésével Nicorescu Nicolae tanárt bízták meg.

Egyesül a cluji fodrászmesterek két szindikátusa

Új vezetőség kerül az egyesített két szindikátus élére.

Mint ismeretes, a cluji borbély- és fodrász-iparosok az elmúlt évben szindikátust létesítettek. A román borbélyiparosok azonban nem voltak ezzel megelégedve és külön szindikátust alakítottak. Így aztán előállott az a helyzet, hogy két szindikátus is volt Clujon s mindkét szindikátusnak egyformán voltak magyar és román tagjai. Ahelyett azonban, hogy a két szindikátus egymással vállaltva szolgált volna tagjainak érdekeit, személyi okok miatt indítottak egymás ellen harcot. Ez a harc a bíróságot is foglalkoztatta és így a helyzet elmérgesedett.

Az ellentétek kiegyenlítése érdekében már hosszabb idő óta tárgyalások vannak folyamatban. Értesülésünk szerint az elmúlt héten a két szindikátus vezető tagjai barátságos megegyezést hoztak létre, amely szerint a két szindikátus a közeljövőben egybeolvad s azután, amint hogy az illik is, személyi ellentétek kiküszöbölésével, a borbély- és fodrász-iparosok egyetemes érdekeit fogja szolgálni.

Jogesetek a kisipar köréből

Az aradi törvényszék elvi jelentőségű döntvénye
a tuloráról való lemondás kérdésében.

II. tagozat 2570—936.

Felperes P. I. az alperes gyártól 148 ezer lei összeget kért fizetés címén, 2600 lei tulóra címén és 3500 lei tulorák különbözete címén, amely keresetnek a bíróság részben helyt adott. A határozat ellen az alperes cég felülvizsgálattal élt azon az alapon, hogy a felek között az a megállapodás volt, hogy a felperes lemond erről lakás és 250 lei havi nyugdíjösszeg ellenében.

A felperes azzal érvelt, hogy lemondás jogilag érvénytelen és így a felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A törvényszék megváltoztatta az első bíróság (munkabíróság) ítéletét tekintettel arra, hogy a tuloráról és arra való követelési jogról az alkalmazott lemondott. A törvény értelmében ugyanis azt a munkaadót, aki több, mint 8 órát dolgoztat, a törvény bünteti; azonban nincs a törvényben olyan rendelkezés, hogy ha a munkás 8 óránál többet dolgozik, ez esetben a munkaadó köteles ezen munkát kártalanítani, különösen abban az esetben, amikor a végzett munka után díjait megkapta. A tulóra iránti kártérítés tekintetében nincs olyan rendelkezés, mint a szabadságidő tekintetében és így a keresetnek a tulorára és a különbözetre alapított része alaptalan, ezért azt elutasította.

Közl: dr. Kele Sándor.

Szerkesztői üzenetek

A TAXA AD VALOREM KÉRDESE. Ebben az ügyben azért válaszolunk később, mert az ügynek kívánságukhoz képest több helyen utána néztünk és érdeklődtünk. A helyzet az, hogy ezt a kérdést esetenként kell elbírálni. Az iparos az általa elkészített áruk után taxa ad valorem-et fizet a városi taxákról szóló rendelkezések értelmében, amelyek a közigazgatási törvény intézkedéseinek nyugszanak. Ahatóságokban meg van a jóindulat az iránt, hogy ezt a taxát, amennyiben a vásároló iparos piacra megy, csak egy ízben vessék ki árujára. Jogszabályt képez ugyanis, hogy egy ízben fizetendő az adó, taxa minden cikk után. Azonban honnan tudja megállapítani a kivétő hatóság, jobban mondva a tisztviselő, aki a határvámnál a taxát szedi, hogy az iparos majdnem mindig ugyanazon szempontjából képtelenség. Ellenben több város és készítményét viszi újra vásárra? Ez adó és taxa község úgy járt el, hogy megállapítja a községből való kilépéskor, hogy mennyi és milyen árut vitt el az iparos és amikor visszatér, akkor megállapítja, hogy mit hoz vissza és csak az így megállapított különbözet után kéri a taxát. Ez a kérdés úgy kaphat méltányos rendezést, ha maguk az érdekelt iparosok községük előjárósága elé járulnak és rámutatnak arra, hogy ugyanazon árua több ízben kell a taxát megfizetniük, ami az áru elhelyezését, de a vásároló iparos megélhetését is lehetetlenné teszi. A keresztülvitel módjait, hogy az áruk és gyártmányok csak egy ízben eshessenek taxa alá, maguknak az iparosoknak kell kidolgozniuk, mert csakis ők tudhatják, mit és hogyan gyártanak, hogyan adnak el és hogyan lehet az ellenőrzést keresztülvinni a gyakorlatban, hogy mindannyian jól járjanak.

Dr. K. S.

PROBLÉMA

Kanada egyik hetilapja írja: „Aki a szerkesztői üzenetek rovatát csinálja, ne csodálkozzon semmin se. Legutóbb egy nyugalmazott hajóskapitány ezzel a kérdéssel fordult hozzánk: Ha májusban ismerkedünk meg egy övegyasszonnyal, lehet-e neki júliusban harisnyatartót venni a születésnapjára és ha igen, melyik kezünkkel nyújtuk neki át az ajándékot?”

A cluji iparosok hódoló távirata Öfelsége II. Carol királyhoz

A cluji Kisiparosok Országos Szövetsége az új alkotmány életbeléptetése alkalmával üdvözlő táviratot küldött Öfelségének. Üdvözlő táviratukra a napokban az alábbi válasz érkezett:

Anton Moldovan urnak, a Kisiparos Szövetség elnökének, Cluj.

Bucureşti, Királyi-palota. Élének köszönet az új alkotmány szentesítése alkalmával kifejezett üdvözlétekért.

CAROL

Jó példa

Olcsóbb a villany április elsejétől Satumaren

A satumarei villamosmű igazgatósága megállapította az új villanyáramdíjakat. Az új díjszabás április 1. után lép életben.

A villanyáramfogyasztó közönség körében sokszor hangoztatják, hogy Transilvania más városaiban olcsóbbak a villanyfogyasztási díjak. Ennek oka az, — amit a nagyközönség nem igen tud — hogy például Cluj, Timisoara, Sibiu és más nagyobb városok vízerőre berendezett villamosteleppel rendelkeznek és ezek az amortizált üzemek lényegesen olcsóbban tudják fogyasztóikat kiszolgálni. A satumarei villamosüzem a közönség érdekeinek szem előtt tartásával most mérsékelte a villanyárami díjszabásokat, annak ellenére, hogy harmincmillió költséggel teljesen újjáalakították és modernizálták a régi, kezdetleges felszerelésű villanytelepet.

A több újítást tartalmazó díjszabály lényegesebb részei a következők:

1. Árammérő szerint: 1. Kizárólag világi-
tási célokra kilowattónként az eddigi 16 lejes
ár helyett 15 lej.

2. Háztartási célokra (műhelyek és irodá-
kon kívül) kilowattónként 14 lej.

3. Fűtési és főzési célokra kilowattónként
6 lej.

4. Kizárólag éjszakai hőgyújtó használatra,
orvosi rendelőknek is 3 lej.

II. Háztartási célokra használatos villany-
árami díjszabások.

A villamosmű igazgatósága, hogy elősegítse a háztartások villanyszolgáltatásának könnyebb lehetőségét egy olyan díjszabást állapított meg, amely az elfogyasztott árammenyiséget 3 részre osztja el.

1. Kategória. Kizárólag helyiségek világi-
tására az eddigi 16 lej helyett kilowattónként
14 lej.

2. Kategória. A vízhozó motorok, vasalók
stb. által elfogyasztott áram után kilowattón-
ként 8 lej.

3. Kategória. Villanyfűző készülékek, ká-
véfűzők, porszívó és parkett-törő gépek által
fogyasztott áram után kilowattónként 4 lej.

A fenti díjszabás megértése végett egy példát hozunk fel. Egy háromszobás lakás, amely a téli hónapokban a régi 16 lejes díjszabás mellett 14 kilowattot fogyasztott, fizetett 224 lejt. Ha most bevezeti a háztartási villamoskészülékek valamelyikét és ezáltal a fogyasztása felmegy 30 kilowatt-ra, az alábbiak szerint tarí-
fálják. 1. Kategória szerint elfogyasztott 16 kilowattot 14 lejével. 2. Kategória szerint elfogyasztott 9 kilowattot 8 lejével. 3. Kategória szerint elfogyasztott 5 kilowattot 4 lejével. Tehát fizet összesen 316 lejt, míg a régi átlagos díjszabás szerint a 30 kilowatt áramért 420 lejt fizetne. Ilyenformán több áramot lényegesen olcsóbban fogyaszthat.

A fenti mérsékelt díjszabást csak azok a fogyasztók kapják meg, akik a törvényben előírt előfizetési ívet személyesen írják alá a villamosműnél.

Az új díjszabás egy egységes olcsó árat állapított meg kizárólag a földműves osztály és a külterli lakosság számára, hogy ezzel elősegíthessék ezek számára is a villanyvilágítás bevezetését. Ezek számára 100 watt áram áll rendelkezésre és a téli hónapokban átalánvban 50 lejt, a nyári hónapokban 30 lejt fizetnek.

Beiktatták a timisoarai munkakamara új átmeneti bizottságát

Ünnepélyes keretek között iktatták be a timisoarai munkakamara ideiglenes bizottságát. A beiktatáson megjelent Praporgescu ezredes, megyei prefektus, Modreanu ezredes, főpolgármester, Botez munkügyi vezérfelügyelő, Boronica Traian prefektusi titkár, azonkívül Bazoglean Aurel mérnök, az új elnök vezetésével a munkakamara új ideiglenes bizottsága.

Elsőnek Praporgescu ezredes, prefektus szólalt fel, aki rámutatott a munkakamara intézményének fontosságára, majd lendületes szavakban éltette Öfelségét. A távozó vezetőség részéről Vulpe Stefan beszélt, aki ismertette azokat az eredményeket, amelyek a román ipar fellendítése terén a munkakamara nevéhez fűződnek. Köszönetet mondott a kamarai tisztviselőknek, akiknek segítségével a helybeli munkakamarát az ország legelső intézményévé sikerült emelni. Köszönetet mondott Botez munkügyi vezérfelügyelőnek a támogatásért, azonkívül a sajtónak és a munkaadóknak.

Bozeglan Aurel mérnök beszédében hangsúlyozta, hogy az őt támogató tisztviselőknek mindenkor jó barátja lesz. Popovici Nicolae titkár a tisztviselői kar nevében bucsuzott a régi vezetőségtől és üdvözölte a hivatalba lépő vezetőket. A munkakamara vezetőségének új tagjai: elnök Bozeglan Aurel mérnök, a kor-

mány megbízottja Iles Nicolae tanár, az ideiglenes bizottság tagjai: ifj. Bandu Dumitru, Cotosman Simion, Foale Gheorghe, Luchin Arcadie, Muncila Dumitru, Bobu Valer, Montani Ioan.

— A cégmódosítások bejegyzésének utolsó határideje. Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara annak idején felhívta az összes kereskedelmi és iparvállalatokat, hogy a Kamara cég-hivatalánál jelentsék be a cégben történt esetleges változásokat, hogy a bejegyzési okmány adatai összhangban legyenek a tényleges helyzettel. A minisztérium szigorú ellenőrzésre utasította a Kamarát s erre való tekintettel a cég-hivatal a helybeli cégek részére folyó hó 28-ig, a vidékiek részére folyó hó 30-ig utolsó határidőt engedélyezett, amelyen belül az összes cégek, melyeknél a cégbejegyzés óta bármilyen változás történt a bejegyzési okmányban feltüntetett adatokban, kötelesek a megfelelő módosítást keresztülviesztetni a Kamara cég-hivatalánál. A fenti határidő lejártá után bírói eljárás indul mindazok ellen, kik e rendelkezést nem tartották be s az eset súlyossága szerint 1—50.000 lelig terjedhető bírságban részesülnek.

Árlejtések

Autonom Monopolpénztár, Bucureşti. Május 3-én árlejtés a Belvedere dohányterjesztő telep betonmunkáinak és építési munkálatainak elvégzésére. Előirányzat 11.500.000 lei. Óvadék 550 ezer lei. Információk az építkezési ügyosztálynál, Bucureşti, Bul. Take Ionescu 5-7.

Cassa Autonomă a Monopolurilor, Bucureşti. Április 28-án árlejtés a timişoarai dohánygyár javítási munkálatainak, egészségügyi és központi fűtőberendezésének elkészítésére. Előirányzat 14 millió lei, óvadék 700.000 lei. Információk a CAM építkezési ügyosztálynál, Bucureşti, Bul. Take Ionescu 5-7.

Radni gör. kel. paróchia: Április 14-én árlejtés templom építésére. Előirányzat 5 millió 300 ezer lei. Óvadék 6 százalék. Információk a paróchián.

Megváltoztatják a szesz törvényt.

A Cuvântul arról értesül, hogy a pénzügyminisztériumban tanulmányozzák a jelenlegi szesz törvény megváltoztatásának lehetőségét. A szeszgyedárúság megmarad mai alakjában.

40 ÓRAS MUNKAHÉT.

Szombaton délután, pontosan egy órákor, amikor a 40 órás munkahétről szóló törvény értelmében véget ér a munka, erősen molett és kissé bontós hölgy állított be az egyik párti textilcég irodájába. A főnök ur leánya volt.

— Érted jöttem, papa, — csicscregte — gyere velem a városba bevásárolni.

A papa végigsimította az állát.

— Nem mehetek így, borotváltanuk, át kell mennem a borbélyhoz. Vermes ur, fűjön ide, bemutatnom magának a leányomat. Amíg a borbélynál vagyok, legyen szíves, várjon nekem egy kicsit.

Vermes ur, a főkönyvelő órájára nézett.

— Ahogy parancsolja, főnök ur — mondta kis szavanyu arccal —, de ez már különórának számít.

Beszedik a repülőilletékeket egyes luxuscikkekkel.

A pénzügyminisztérium elrendelte, hogy a repülőbélyeg törvény rendelkezései értelmében meg kell kezdeni a parfümök, piperecikkek, likörök és passzaborok után előírt repülőilletékek beszedését.

A falusi italmérések szigorú ellenőrzését rendelte el a monopóligazgatóság

A pénzügyminiszter értesült, hogy különösen a falusi községekben nem tartják be az italmérésekre vonatkozó törvényes szabályokat, különösen az italmérési engedélyek kiadásánál, a kocsmák működésénél, a helyiség egészségügyi követelményeinél.

A miniszteri észrevételre való tekintettel a monopóli igazgatósága a falusi italmérések szigorú ellenőrzését rendelte el. Az ellenőrzés kiterjed az italmérési engedélyek számához viszonyítva, a kocsmák távollására az iskoláktól és templomoktól, arra, hogy a helyiségek megfelelnek-e az egészségügyi követelményeknek, rendelkeznek-e megfelelő felszerelésekkel a szeszitalok, élelmiszerek megőrzésére, a szeszitalok jók-e, nincsenek-e meghamisítva, stb.

A kocsmának, amint a rendelet mondja, jó hírnévnek is kell örvendenie.

A megyei prefekturák adják ki az illetékes hatóságoknak az utasítást a megfelelő ellenőrzésre.

A közigazgatási és rendőri hatóságok kötelesek kihágási jegyzőkönyvet felvenni olyan italmérőkről szemben, akik szeszitalokat hitelbe adnak el, vagy cserébe bizonyos szolgáltatásokért, munkáért, terményért, élelmiszerekért, stb.

Szigorúan fel kell ügyelni a vásár- és ünnepnapok szigorú betartására és a zárás idejére. Falusi községekben a kocsmák legkorábban reggel 7 órákor nyithatnak és legkésőbb este 10 órákor zárnak, vasárnap és törvényes ünnepnapokon délután 12 óra a nyitás ideje és a záróra este 7 órákor van.

Fokozódott a hazai nagyipar hitel igénylése

Egy hét alatt közel kétszázmillió lei kölcsönt folyósított az Ipari Hitelintézet.

A hazai nagyipari vállalatok hitel igénylése úgy a magánintézeteknél, mint az Ipari Hitelintézetnél és a Nemzeti Takaréknál az utóbbi hetekben megélénkült. A nagyipari vállalatok elsősorban az építkezési iparral kapcsolatos iparágak foglalkoztatására számítanak. A je-

lentős készpénzkészletekkel rendelkező vezető pénzügyintézetek a lehetőség szerint eleget tesznek az iparvállalati hitel igényléseknek, de a Nemzeti Takaréknál és Postacsekpenztárnál, valamint az Ipari Hitelintézetnél is több, nagyobb hitelt folyósított a nagyipari vállalatok számára.

Megtörtént a satumarei Élelmiszeripari Szindikátus és a Sfatul Negustoresc egyesülése

Coman Simion ezredes-prefektus és Simu Octavian subprefectus jelenlétében vasárnap mondotta ki a Sfatul satumarei tagozata egyesülését az Élelmiszeripari Szindikátussal. A rendkívüli közgyűlést vasárnap délután tartották meg a munkakamara nagytermében.

Az ülést Satu Dumitru, a Sfatul elnöke nyitotta meg. Ismertetette a központ egyesülésre felszólító leiratát és néhány szóban kiemelte a fúzió jelentőségét. Singer Sándor főtitkár felolvasta azt a táviratot, amelyet a Sfatul az új alkotmány megszavazásának napján Öfelsége II. Carol királyhoz intézett. A királyi kabinetiroda köszönettel fogadta a hódolatteljes táviratot. A táviratok felolvasása után az egybegyűltek percekig eljeneztek az Uralkodót.

Zaciu Gh. Felician ügyvéd, a Sfatul ügyésze üdvözölte a prefektust.

Prefektus ur, — mondotta — az a körülmény, hogy Ön itt megjelent, kifejezi a kormányzás érdeklődését az ország gazdasági tényezői iránt. Kérjük, ne vonja meg tőlünk a jövőben sem jóindulatu támogatását.

Majd ismertetette az újra életbeléptetett spekulatív törvényt, amelyet Satumaren alig szükséges

ges alkalmazni, mivel a kereskedők tisztelik a törvényeket. Rátért a fúzióra is.

— Rendkívül fontos az, hogy erős szervezet védje meg a törvényhozásban a kereskedők és az iparosok érdekeit. A következő törvényhozási ciklusban sok olyan kereskedelmet és ipart érintő kérdés kerül elintézésre, amelynek az ország kis kisembereinek egyetlen szervezet tagjaiként kell hallatniuk szavukat. A nyugati államok mintájára nálunk is életbe kell léptetni a kereskedelmi törvényt a Vadul Comercialt, amely megvédi a kereskedőket a háztulajdonosok túlkapásai ellen.

Zaciu ügyész foglalkozott a pénzügyminiszter üdvös rendelkezésével is, mely mentesíti a könyvvizetés kötelezettsége alól. Országos akciót kellene indítani annak érdekében, hogy a repülőbélyegilletéket is egy összegben róhasásk le a kereskedők. Javasolta azt is, hogy az egyesült Sfatul és a szindikátus közös helyiséget létesítsenek.

Maier Andrei szindikátusi elnök beszámolt a szindikátus elmúlt évi tevékenységéről. Beszéde után Coman Simion, ezredes-prefektus emelkedett szólásra.

Coman prefektus: fogjanak össze a kisebbségi és többségi kisemberek!

Nagyhatású beszédet a prefektus így kezdte meg:

— Lassabban beszéljek, mert Önök közül nem mindenki érti teljesen a román nyelvet. Uram, ebből a gyűlésből én azt értettem meg, hogy itt a román kisember egyesül a más nemzetiségű kisemberrel. Az egyezséget követő munkának a bajtársiasság és a szolidaritás jegyében kell folytatódnia. Önök kisemberek, csak egyesülve védhetik meg érdekeiket. A más vallásuk

eddig még különállhattak a románoktól. A gyerekeik ezt már nem tehetik meg. Ha harc lesz, egyik fél elbukik. Nem kétséges, hogy ki lesz a legyőzött. De nem szabad harcnak lenni. Kéz a kézben kell haladni uraim. Mellőzzék a vallási különbségeket, a gyűlöletet. Egyesüljenek az igazság és tisztesség jegyében.

A beszédet fergeteges tapsvihar fogadta.

A beszéd elhangzása után a közgyűlés egyhanguan kimondta az egyesülést.

A bucurestii építészeti vállalkozók a kartellek feloszlását követelik

A kartellek létevése drágítja meg az építkezéseket

Az elmúlt héten ülést tartottak Bucureşti-ben az építőipari vállalkozók. Az ülés legfőbb tárgya az építőipari anyagok indokolatlan drágulásának megakadályozása volt. Az ülésen Eughire Stefan, a szindikátus elnöke elnökölt és az előadói tisztséget Stefan Ionescu titkár töltötte be.

Az ülés megnyitása után a titkár a szindikátus múltévi működését ismertetette és azután hosszasan ismertetette az építészeti vállalkozók súlyos megadóztatásának következményeit. Felémelte, hogy a főváros vezetősége az uccákra lerakott építőanyagokért olyan magas illetékeket kér, amelyek rendkívül súlyosak. Leghosszabban tárgyalta a szindikátus az építőipari anyagok árának indokolatlan emelését. A felszólalók rámutattak arra, hogy a faanyag, a téglák, a betonvas, a mész, gipsz és cement az utóbbi két év alatt minden elfogadható indok nélkül 50-60 százalékkal emelkedett. Azt az épületet, amelyet két-három évvel ezelőtt még egymillió leiből lehetett felépíteni, ma már másfélmillió lei sem elég. Tökebefektetésre már nem alkalmas az építkezés és erre vezethető vissza az is, hogy a lakberek az utóbbi időben ismét

rendkívüli mértékben emelkedtek. Az építőipari anyagok drágulását a kartellek létevése idézi elő.

Az elhangzott felszólalások után az építőipari vállalkozók szövetsége határozati javaslatot fogadott el, amelyben egyhangulag az építőipari anyagok gyártásával foglalkozó kartellek megszüntetését kérte. A határozati javaslat egyébként a vállalkozók anyagi lehetőségéhez mérten kérte az állami adók és közpénzilletékek leszállítását is.

ALTERNATIVA

Hóka, aki egy társas utazó csoporttal néhány hetet Oroszországban töltött, — most érkezett haza. Első útja a kávéházba vezetett, ahol találkozott Mókával.

— Szervusz Hóka, — jegyezte meg kellemesen Mókát, — mi újság a szövületéknél?

— Semmi különös, még meggy a dolog, mint a villamoson.

— Hogy-hogy?

— Oroszországban az ember, vagy a kocsivető mögött áll, vagy pedig — ül.

Részletes intézkedések az új külkereskedelmi rendszer alkalmazásáról

Bucureşti, március 24. A külkereskedelmi hivatal tegnap közleményt tett közzé, amely szerint a Monitorul Oficial március tizenkettediki számában megjelent rendelettervény értelmében a következő intézkedéseket alkalmazzák a rendelettervény kerestülvitele érdekében:

1. Minden, géphezozatalra és gépalkatrészre vonatkozó behozatali kérvény a külkereskedelmi vezérigazgatósághoz nyújtandó be négy „pro-forma” számla kíséretében. A számlák közül kettőt román fordításban kell az importőröknek mellékelniük. A kérsben pontosan feltüntetendő az importált áru megnevezése a szakszerű műszaki megjelölés feltüntetésével, valamint a vámtétel és a vonatkozó bekezdés. A kérsnek tartalmaznia kell az importálandó áru súlyát — úgy amint azt a számla feltünteti — valamint az árat is, a számla összegéből a Banca Naţională hivatalos árfolyamán átszámítva.

2. Az előző pontban feltüntetett árucikkeken kívül más import tételeknél nem feltétlenül szükséges a pro-forma számla mellékelése, viszont teljes pontossággal feltüntetendő az áru megjelölése — a vámtétel és a vonatkozó bekezdések felsorolásával —. A kérsnek tartalmaznia kell az áru pontos műszaki, vagy kereskedelmi megnevezését, súlyát és összetételét.

3. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy ha az engedély iránti kérelemben feltüntetett árak és a vámhoz benyújtandó számla árai között eltérés mutatkozik, ez az importőr elleni szigorú megtorlás alkalmazását vonja maga után. Ez a megtorlás a behozatali keret végleges megvonását jelenti, egyben közlik a megbüntett importőr nevét a Banca Naţionalăval is, a hol egyéb megtorló intézkedéseket is alkalmaznak.

4. Abban az esetben, ha az import-kérelmet nem a hivatalos nyomtatványon és az előírásnak megfelelően készítik el, azt hivatalból visszautasítják. A hivatalos nyomtatványokat a kereskedelmi és iparkamarák hozzák forgalomba.

5. A behozatali engedélyeket a kérelmekben felsorolt adatok alapján állítják ki azzal, hogy az importőr jogait negyedévenként, a keretnek megfelelően engedélyezik. Az engedély időtartama hat hónap és csak egy ízben hosszabbítható meg, legtovább három hónapi időtartamra. A vámtétel és a bekezdés módosítása csak úgy lehetséges, hogy az illetékes vámhivatal írásban igazolja, hogy a behozatali engedélyben feltüntetett áru más vámtétel alatt szerepel, mint a melyet az engedélybe bevezettek.

6. Ami az átmeneti rezsimet illeti, a következő határozatot hozták: Mindazon áruk, amelyeket ismét kontingentálás alá vontak ugyan, de március 18-ig utnak indítottak külföldről és amelyek április 12-ig bezárólag az országba érkeznek, különleges behozatali engedély nélkül importálhatók.

7. A személyi használatra szóló importrendelkezések, a reexport kötelezettségével történő behozatalra vonatkozó intézkedések változatlanul érvényben maradnak.

Az ismét kontingentálás kötelezettsége alá vont árucikkek vámtételeinek felsorolása a következő: 84, 140/45, 378, 385, 479, 485, 482, 483, 490, 500, 502, 503, 505, 508/15, 809, 860, 868, 889, 1006, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 135, 1036, 1037, 1038, 1039, 1045, 1099, 1100, 1101, 1115, 1125, 1138, 1139, 1184, 1187, 1225, 1226, 1310, 1334, 1340, 1356, 1408, 1409, 1420, 1522, 1531, 1535, 1534, 1568, 1581, 1725, 1040.

Itt említjük meg, hogy a központi kontingentálási bizottság döntése értelmében olyan esetben, amikor az importőr nem tudja felhasználni engedélyét, mert a súly, az érték, esetleg a mennyiség, vagy bármely más adat szempontjából eltérés mutatkozik megsemmisítés végett beterjesztheti az engedélyt és új engedély kiállítását kérheti a helyzetnek megfelelő adatok alapján. Elhatározta a bizottság mindazon engedélyek kiadását is, amelyeknél március tizenkettedikéig módosítást, vagy hosszabbítást eszközöltek és amelyeknek kiadását az új rendszer életbeléptetésével kapcsolatosan felfüggesztették.

Saját kezelésbe akarja venni a kéményseprést Cluj városa

A városok pénzügyi megszervezéséről szóló törvény tudvalevőleg felhatalmazza az egyes városokat, hogy a kéményseprőipar gyakorlását házi kezelésbe vegyék. A cluji városi tanács két évvel ezelőtt elvben már elhatározta, hogy e törvény rendelkezését végrehajtja, a kivételre azonban csak most került sor. Dr. Neda városi tanácsos, a közigazgatási osztály vezetője 31 szakaszból álló kéményseprési szabályrendeletet készített, mely a szerzett jogok figyelembevételével, házi kezelésbe veszi a kéményseprőipar gyakorlását. A szabályrendelet jóváhagyás végett a minisztériumhoz lett felterjesztve, ahogy leérkezik, nyomban végre is

hajtják.

A szabályrendelet, értesülésünk szerint, a város területén minden kártérítés nélkül megszünteti a kéményseprőmesterei jog gyakorlását. Valószínű, hogy ennek következtében a cluji kéményseprőmesterek pereket indítanak a közigazgatási táblánál a városi tanács intézkedése ellen és ezeket a pereket meg is nyerik, mert a közigazgatási tábla már több esetben kimondotta, hogy a kéményseprőmesterek szerzett jogait tiszteletben kell tartani, miután a munkatörvény végrehajtási utasítása nem helyezte hatályon kívül a magyar ipartörvénynek erre vonatkozó rendelkezéseit.

A közterhek növelése jegyében készül az új költségvetés

Bucureşti, március 24. Különös tekintettel arra a számos megjegyzésre és észrevételre, amelyet különböző körökből tettek a pénzügyminiszternek az adók átvitelezésére vonatkozó tervére, a pénzügyminiszteriumban ismét alaposan átvizsgálták a terv megvalósításának feltételeit. Számításokat végeztek, megbeszéléseket folytattak és mindezeknek eredményeképpen a pénzügyminiszter határozottabban kitart eredeti terve mellett, mint ahogyan szándékában állott. Eppen ezért már megállapították az átvitelezés feltételeit, amelynek értelmében a kereskedelmi és ipari cégeknek 10 százalékkal, a részvénytársaságoknak pedig 12 százalékkal megnövelve hozzák át az idei költségvetési évre a tavaly kirótt adókat. Minden valószínűség szerint ez a meghatározás végleges és nagyon kevés valószínűség van arra, hogy a pénzügyminiszter visszatérjen elhatározásának felülvizsgálására.

Egyébként jólétesült körökből származó

hírekre hivatkozva a fővárosi lapok azt írják, hogy a pénzügyminiszteriumban utolsó intézkedéseket teszik meg az új költségvetés összeállítására, amelynek április elsején életbe kell lépnie. Bár jelentős takarékosági intézkedések elve alapján épült fel az új költségvetés, mégis az a helyzet, hogy a költségvetés végösszege meghaladja az előző évi költségvetési összeget, mert többmilliárd lejt irányoznak elő utkarbantartás és építés, közegészségügyi és közművelődési célokra, valamint a nemzetvédelem kiadásainak fedezésére. Természetes, hogy erre többlet fedezéséről a pénzügyminiszteriumnak gondoskodnia kell. Elsősorban a fényüzési és forgalmi adó növeléséről van szó, mégpedig a jelenlegi kulcs számot kívánják 1 százalékkal emelni. Viszont — ugyancsak jólétesült körök szerint, — a köbeeső termékek megadóztatásának kérdése, amiről néhány nappal ezelőtt volt szó, nem tűszerű és egyelőre szó sincs arról, hogy ilyen irányú intézkedéseket alkalmazzanak.

Kötelesek-e a vállalatok az üzemi balesetet három napon belül bejelenteni?

A balesetbiztosítási törvény 104. szakasza úgy intézkedik, hogy 500—2000 leijig terjedő pénzösseggel sújtandó a munkaadó, ha az üzemében történt balesetet a törvény által megszabott határidőn belül nem jelenti be. A törvény azonban nem írja elő, hogy melyik az a határidő, amelyen belül a bejelentésnek meg kell történnie. Csupán a törvény később megjelent végrehajtási utasítása mondja ki, hogy három napon belül kell az üzemi balesetet bejelenteni. Két aradi nagyvállalat ellen indult eljárás a három napos határidő figyelembe nem vétele miatt. Ugy az Aradi Textilipar r. t., mint az Astra vagongyár esetében a hatóságok több ezer leies bírságot róttak ki. A törvényszék a két ügyben teljesen eltérő ítéletet hozott. Míg a Textilipar r. t. 15 ezer leies bírságot jóváhagyta, addig az Astra kihágási ügyében megállapította, hogy a törvényben magában a határidő nem szerepel és ezért a bírságot hatálytalanította.

A Textilipar ügyében a vállalat, az Astra ügyében az állam fellebbezett. A timisoarai ítélőtábla mindkét kihágási ügyet egyidőben tárgyalta.

A Textilipar r. t. képviselőjében megjelent dr. Fejér Kristóf táblai tanácselnök rámutatott arra, hogy a háromnapos határidőt csupán a végrehajtási utasítás tartalmazza, már pedig a végrehajtási utasítás ismerete nem kötelező. Ezenkívül a törvényszék a kihágást büntető ügyként tárgyalta, holott polgári jellegű kihágásról van szó, amelynek bírsága nem változtatható át fogházbüntetésre.

A táblai tanács tagjai között az elvi jelentőségű ügyben véleménykülönbség keletkezett, úgyhogy a tanácsot kiegészítették. A teljes tanács döntésében kimondotta, hogy polgári jellegű kihágási ügyről van szó és ezért egy a Textilipar r. t., mint az Astra kihágási ügyét visszaküldte a törvényszékhez újból való letárgyalás végett.

A kontárok elleni küzdelemmel foglalkoztak a Tárgumuresi fodrászok közgyűlésén

Vasárnap délután 4 órakor folyt le a tárgumuresi Férfi- és Női Fodrász Ipartársulat rendes évi közgyűlése. Tökés Károly elnök megnyitójában ismertette az ipart érintő legújabb rendelkezéseket, valamint azokat az egészségügyi intézkedéseket, melyeket a fodrászműhelyekre legutóbb tettek kötelezővé. Az elnöki megnyitó után Pataki Béla jegyző jegyzőkönyvet olvasott fel és tette meg jelentését, utána pedig Piros Lajos pénztáros a zárószámadást terjesztette a közgyűlés elé, mely úgy az utóbbit, mint a titkári jelentést, jóváhagyta és megszavazta a folyó évre előirányzott költségvetést is. A felszólalások során König Károly a kontárok elleni erélyes küzdelemre szólította fel az ipartársulat tagjait, rámutatva arra, hogy a háza-

ló női- és férfifodrászok, akik a kontárok sorából kerülnek ki komoly veszélyt jelentenek az iparra.

Tárgumuresen mintegy 50—60 férfi és körülbelül 120 fodrásznő számíthatók a kontárok sorába, akiket az ipartársulat el tudna helyezni, azonban ez épen az érdekeltek magatartása miatt válik lehetetlenné. A továbbiak során indítványozta, hogy az ipartársulat járjon el a munkakamarnál a szakvizsgákkal kapcsolatban a vizsgára kötelezettek érdekében, miután a vizsgáztató bizottság eljárását sérelmesnek lehet mondani. Végül a vasárnapi munkaszünetre hívta fel a tagok figyelmét. A felszólalások után Tökés Károly köszönetet mondott a tagok megjelenéséért, majd az ülést zárta.

Borbélyérettségi Clujon

Ölven százalékos bukási arány

A téren, egy férfi öreg, rongyos atyafit szólít meg:

— Nem akar-e nyíratkozni?

Az öreg a hajához kap, bizony erős, dus a bunda. Egyész a nyakig leér, olyan, mint kalózké, vagy régi budai árvizi hajóse.

— Akarok-e?... — vállvonás... — De tudok-e?

— Nem baj öreg vitéz, én megnyírom majd ingyen.

— Ingyen? Hát azt miért?

— Csak jöjjön utánam.

Megindult a férfi, utána az öreg. En meg harmadiknak.

Négyen a székben.

A Rosca fodrászüzletbe térünk be. A borbélyszékekben már három szőrös atyafi ül. A többi jelölt. Nem értik.

— Ma ingyennyírás van — mondja egy borbély.

Az atyafiak egymásra néznek. Az is jó.

— Hát akkor gyerünk, de gyorsan.

És megindul a munka.

Négy borbélyeség szorgoskodik. Villog az olló, csattog, muzsikál.

A négy szék körül öt komoly férfi szemlélődik. Az iparkamara elnöke, a kamara titkára s három borbélymester. Az egyik ur odalép az egyik székhez, ránéz egy öreg atyafi dus bozontjára és kiadja az ordert:

— Francia frizura. Ideje: 1 óra...

Annak a kis töpörödött emberkének Hindenburg frizurát rendelnek. Afféle stundiszno-sörtét. Az öreg tiltakozni szeretne, de nem lehet. Ingyen nyírják, meg még kap reája egy polt is. Mit csinál ilyenkor a szegény? Ül a vágószékben és hallgat. Viszik a bundát s marad a sörte.

Beszél az egyik vizsgabiztos

Egy szót sem hallunk. Csak az olló csattog. Mindenki figyel. Ez itt a borbélyérettségi. Az egyik vizsgabiztossal beszélgetünk:

— Evtéven kétszer tartunk mestervizsgákat. Március 1-től áprilisig és október 1-től novemberig. Minden olyan borbélyeség, akinek a szakmában nincs tíz leigazolt éve, köteles vizsgára jelentkezni. Ha a vizsga sikerül, megkapja a mesterkönyvet, ami üzletnyitásra, vagy üzletvezetői munkavállalásra jogosít. Ha elbukik, fél év múlva újra kell jelentkeznie. Ha fél év múlva sem sikerül a vizsga, akkor soha nem kaphat mesterkönyvet.

— Szigorú dolog...

— Az. Mit akar a törvény? Emelni a szakmai tudást, a szakmai gyakorlatot.

— És a szóbeli vizsga?

— Az már rövidebb. A kérdés: hogyan állítaná össze egy borbélyüzlet költségvetését?

— Ebben a ciklusban eddig hány borbélyeség vizsgázott?

— Összesen százhusz.

— ...és?

— ...elbukott hatvan.

A vizsgabizottság előtt, amint megtudtuk, nincs nemzetiségi különbség. Nem a kisebbséget rontálják. Csak azt, aki gyenge a szakmában. A vizsgázók azt állítják, hogy a románok bukási arányszáma még nagyobb, mint a kisebbségé.

Tíz!

Az egyik segéd, a Bécsy-borbélyüzlet alkalmazottja jelenti:

A bizottság tagjai körülállják a kis öreget, aki a székben ül. Forgatják, rángatják, vizsgálják a fejét. Előlről, hátulról, oldalról. Azután összenéznek.

— Tíz!

Semmi hibát nem találtak. A gyakorlati vizsga kitűnően sikerült. Egyik vizsgabiztos ki is jelenti:

— Ha ez a jelölt el tudott készülni negyven perc alatt, ilyen szépen, akkor a többi is köteles negyven perc alatt nyírni.

Es ezzel eltörlik az 1 órák időt. A jövőben negyven perc alatt végm majd a nyírást a „matrandus”.

Egy bukás...

Egy másik jelölt is elkészült.

Aki a Hindenburgot csinálja. A biztosok

Mikor eszközölhető emelés az áthozott adó esetében

Tudvalevőleg egyes években — mint az idén is — a kincstár nem eszközöl minden kategóriára nézve új adókiegészítést, hanem törvénnyel áthozni rendeli a következő adóévre az illető adózási kategóriák adóját, helyesebben adóalapját. Így az 1936. évben is hozhatott egy ilyen adókiegészítési törvényt, melynek harmadik szakasza szerint egy kincstárnak, mint az adóalanynak 20 napos határidőn belül joga volt a változott jövedelmet igazolni és ezen az alapon az áthozott adóalap nagysága ellen felelőbezn.

Egy konkrét esetben a kincstár megfelelt egy kereskedelmi vállalat adóját azon az alapon, hogy az illető vállalat jövedelme több mint 25 százalékkal nőtt az előző évihez képest. Az adófelelőbizottság azonban a kincstár felelőbezését elutasította azon az alapon, mert egyfelől a kincstár nem bizonyította hiteles adatokkal, hogy az adózó jövedelme több mint 25 százalékkal nőtt, de másfelől azért is, mert az adott esetben a megelőző évi adókiegészítés nem a kereskedelmi könyvek adatai

alapján, hanem becslés (apreciálás) alapján eszközöltetett.

A kincstár felfolyamodással élt, amelyet a bucarestii tábla tárgyal és el is utasított és pedig azon főindokból, hogy jöllehet az adóáthozatali törvény kifejezetten nem tiltja, hogy a kincstár olyan esetekben is felelőbezn az áthozott adóalap nagysága ellen, amidőn az szabad becslés és nem a könyvek alapján állapított meg, mégis a törvényhozó ezen szándéka nyilvánvaló, miután a felelőbizottságok a törvény harmadik szakasza értelmében csak akkor adhatnak helyet a felelőbezésnek, hogy ha bizonyítást nyert, hogy az adóalanynak az előző évi jövedelme az előző évinél több mint 25 százalékkal nagyobb vagy kisebb lett, ez pedig nem bizonyítható törvényesen oly esetben, midőn becslés alapján lett az adóalap megállapítva.

Igy értelmezte a törvényt maga a pénzügyminisztérium is, amidőn körrendeletben utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy ilyen esetekben ne éljenek felelőbezésekkel.

Fontos emlékiratot terjesztettek elő a cluji bádigosok a mesterkönyvek ügyében

A mesterkönyvek kiadásakor a bádigos iparosok között az a kérdés merült fel, hogy a bádigos ipari munkaadó a bádigos szakma melyik ágára kérje ki a mesterkönyvet. A vélemények eltérőek voltak mind a mai napig, amikor is a cluji bádigos ipari munkaadók szindikátusa utána járt a dolognak. Ennek az utánajárásnak az eredménye volt az a memorandum, amelyet a szindikátus a munkakamara-hoz benyújtott. A memorandum teljes szövegét az alábbiakban adjuk:

„Alulírott bádigos iparos munkaadók a következő előterjesztést tesszük: Minden biztonnal ismeretes önök előtt a bádigos iparosok azon óhaja, hogy egyik vagy másik bádigos ipari szakmába vétesse fel. A legtöbb bádigosiparos a diszitő bádigosok közé kérte felvételét, mert azt mondták nekik, hogy a diszitő bádigos fogalma magában foglalja a fedélbádigoságot is, míg a rézműves bádigos fogalma csak a rézbádigos feldolgozásának munkálatait foglalja magában. A kéréseket ezen különbség tudomásában terjesztették elő. Később azonban úgy értesültek, hogy éppen fordítva van, mert a rézműves szó alatt értendő a tetőmunkálatok is, míg a diszitő bádigos szó alatt csak a művészi munkákat értik.

Látva ezt a kritikus helyzetet, amelyben a szavak különböző értelmezése alapján jutottunk, elhatároztuk, hogy egyenesen a fővárosi kollégáinktól kérünk információt, hogy tisztázzuk a diszitő és rézműves szó fogalmát és értelmét. Elnökünk Bucurestibe utazott, ott érintkezésbe lépett az ottani munkakamara elnökével. Beigazolást nyert, hogy a fővárosi munkakamara, — miután megállapította, hogy a diszitő és rézműves bádigos szavak nem adják a bádigos mesterség régi értelmét, elhatározta, hogy a mesterkönyvet csak egyszerűen bádigos iparosoknak adják ki minden más megjegyzés nélkül úgy, ahogy régebben volt. Ilyen könyveket elnökünk személyesen is látott. Ugyancsak elhatározta az ottani munkakamara, hogy a minősítő bizottságok munkálatait addig felfüggeszti, amíg a minisztérium minden mesterségnek a kifejezését nem precizirozza.

A fentieket tekintve, továbbá azt is, hogy a bádigosiparosok akaratauk kívül kényes helyzetbe kerültek és olyan képesítést kértek, amely nem felel meg sem az óhajunknak, sem pedig tanultságunknak, tisztelettel kérjük:

1. Semmisítsék meg az összes bádigosiparosok kérését, mert a kérésüket tévedésből és a kifejezések nem ismeréséből tették.

2. A jövőben beérkező kéréseket ne vegyék tekintetbe, valamint függeszessék fel a képesítő bizottságok működését mindaddig, amíg a helyzet nem tisztázódik.”

REKORD.

Párbeszéd a kávéházban:

— Ez a Mandula egy univerzális idióta

— Hogy érti ezt?

— Minden téren hülye.

Továbbra is érvényben maradnak a régi maximális árak Oradean.

Az ármaximáló bizottság Constantin M. Constantinescu polgármester elnöklésével ülést tartott. A bizottság ülésén Vasile Florescu ezredes-prefektus és a fogyasztó közönység részéről Filip Ioan vármegyei inspektor, míg a kereskedelmi és iparkamara részéről Moldovan tanácsos vett részt. A pékek emlékirat alapján kérések a kenyérréteg felemelését és ugyancsak áremelést kértek a mészárosok és a fakerskedők. A bizottság alaposan megvizsgálva a helyzetet és a jelenlegi körülményeket, arra az álláspontra helyezkedett, hogy az áremelésnek nincsen helye és így továbbra is a régi maximális árak vannak érvényben.

Az ármegállapító bizottság határozata értelmében liszt-árak nagyban: nullást liszt 9.40, 2-es számú 9, 4-es számú 8.20 és 6-os számú 7 lei, kicsinyben: nullás liszt 10, 2-es 9.50, 4-es 9 és 6-os 7.50 lei kilogrammonként. Kenyér-árak: fehér 9, félbarna 8, fekete 7 lei kilogrammonként. Hus-árak: I. oszt. marhahus 22, II. oszt. 18, borjúhús 25, szopós borjú 32, disznóhús 28 lei kilónként. A háj kilója 34, a zsír 34. Fa-árak: I. oszt. cser- és gyertyánfa raktárból vagyónként 6400 lei. II. oszt. 6000 lei, I. oszt. bükk- és tölgyfa 5600, II. oszt. 5100, vágott fa kicsinyben 60—65 lei mázsánként. Petróleum: kilogrammonként 3.80, literenként 3.50, ső főelárusítóknál 2.70, viszonteladóknál pedig 3.40 lei.

HALAD A KORRAL.

— Móriska, te nem készültél földrajzból.

— Ugyan tanító ur, hát kifizesődik ma a földrajzot tanulni!

Azután ezzel is elkészültek. Az egyik öreg kiszalad a térre és összecsiszítja a cimboráit:

— Ma ingyen lehet itt borotválkozni...

Beállít néhány atyafi a borbélyüzletbe.

— Azt hallánk...

Megnyírják, megborotválják őket. Aztán szépen visszabaktatnak a somor posztra...

Mérsékelt kereslet a fapiacon

Bucureştiből jel.: A keményfapiacot ezidő szerint főleg a tölgyfatermelés terén várható kormányintézkedések foglalkoztatják. Az elhangzott nyilatkozatokból és kommunikációkból ugyanis még nem lehet tudni, hogy milyen mérvű lesz a korlátozás, mindennemű tölgyanyag és gömbfa kivitele tilos lesz-e, vagy a tölgykivitel korlátozására vonatkozó rendeleten csak az az irányzat nyilvánult meg, hogy a vasuti talpfának alkalmas tölgyfa kivitelét tegye lehetővé, mint ahogy ebből a célból mintegy 15 évvel ezelőtt a tölgytüzifa exportja el volt tiltva. Ez

a bizonytalanság rányomta bélyegét a piacra és hatása erősen megmutatkozik a legutóbbi napokban megtartott versenytárgyalásokon is. Nagyobb üzemekre a termelő vállalatok nem vállalkoznak mindaddig, amíg ebben a kérdésben végleges intézkedés nem történik, mert a mennyiben azokban a minőségekben és méretekben is exporttilalom következik, amelyben tultermelés van, úgy az egész lombfatermelés más fordulatot vesz.

A belföldi piacon a kereslet mérsékelt, az árak szilárdak. Külföldi számlára Anglia és Hollandia részére van élénk kereslet, számottevő érdeklődés van azonkívül tölgydongában Franciaország és bükkfafüzben Svájc részére.

ENYHE TULZÁS

Mazsola egy külterületi vendéglőben vacsorázott. Egyezzer csak elordította magát:

— Pincér!
— Odarohan a pincér és Mazsola rámondott:
— Ebben virstűben egy darab fa van!
— Nagyságos ur, kérem...
— Ne dadogjon! Vegye tudomásul, hogy az enyhe tulzás. A lovat még megeszem, de az istállót nem.

Április 15-én kezdődik a nemzeti munka védelmének ellenőrzése.

A nemzeti munka fokozott védelméről gondoskodó központi bizottság folytatólagosan ülésezik. Legutóbbi ülésén a kerületi bizottságok szervezésének ügyét tárgyalták, különös tekintettel arra, hogy április tizenötödikén országsszerű megkezdődnek az ellenőrzési munkálatok.

— MOZGALOM EGY SÉRELMESES MUNKA-SZÜNETI NAP FELFÜGGESZTÉSÉÉRT. Az idén Szent-György napja, április 23. közvetlenül húsvét vasárnap elé eső szombaton lesz és így a húsvéti vasárnap és hétfőre eső általános munkaszünet előtt szombat is már munkaszünetes nap. A húsvét előtti nap azonban a közönség szükségleteinek az ellátása szempontjából a legfontosabb napok egyike, s így a három napos munkaszünet úgy a közönség szempontjából, amely bevásárlásait már nagypéntek előtt, csütörtökön volna kénytelen eszközölni, — s ez a beállott melegben szinte lehetetlenség, — mint a kereskedelem szempontjából is, amely a mai igen súlyos helyzetében elesné hosszú időn belül egyetlen forgalmasnak ígérkező napjától, — elviselhetetlenül súlyos és káros lenne. Ezek szem előtt tartásával az Aradi Kereskedelmi Testület és az ugyancsak Domán Sándor elnöklő alatt álló Ardeal-Banati Kereskedelmi Testületek Szövetsége kérelemmel fordult a munkaügyi minisztériumhoz azért, hogy április 23-ra függesztessék fel a munkaszünetet, s ennek pótlásául húsvét harmadnapján, amely forgalmi szempontból jelentőséggel nem bír, legyen általános munkaszünet. Ezt a kérelmet az Aradi Kereskedelmi Kamara is megkapta és rajta keresztül a Kamarák Szövetségéhez is elment.

— EMELIK AZ ÉPÜLETADÓT AZ ÚJ HAZAK UTÁN. A pénzügyminisztériumban rendeltetve dolgoznak, melynek értelmében az új épületek után fizetendő különleges adót felemelik. Az új adókulcs az adóalap 20 százalékalig terjedhet.

— Házak enyvezett lemezből. Az Egyesült Államokban igen eredményes kísérletek történnek ideiglenes jellegű lakóházaknak, nyaralóknak enyvezett lemezből való építésére. Erre a célra külön összetételű, belül ritkítva elhelyezett lécekből készült, 8 centiméter vastagságú enyvezett lemezeket használnak. A házak szét-szedhetők, egyes alkatrészek külön is kicserélhetők és mivel úgy a hideg, mint a hőség ellen kellő védelmet nyújtanak, szakkörök azzal számítanak, hogy rövidesen széles körben elterjednek.

Április elsején életbelép a védjegyek bejegyzésének új rendszere

A kereskedelmi és iparügyi minisztériumban a közelmúltban rendeltörvény készült a kereskedelmi- és gyári védjegyek bejegyzésének egységesítéséről és szabályozásáról. Fővárosi jelentések most részleteket közölnek erről a rendeltörvényről, amelyet a minisztérium már el is küldött a legfőbb törvényvéleményező bizottsághoz. Elsősorban is arra törekszik a minisztérium, hogy a bejegyzési eljárást összhangba hozza az ókirályságban, Transilvániában és Bucovinában és minden vonatkozásban kiterjeszti a nemzetközi egyezmények joghatását.

Az új védjegyek bejegyzési eljárás — amelynek többek között szigorúan előírják a kérelem helyének pontos feltüntetését, — teljesen új alapokra helyezi a védjegyek bejegyzés folyamatát.

A jövőben kizárólag a kereskedelmi- és iparkamarák hatáskörébe utalják ezt az eljárást, a törvényszékek teljes kikapcsolásával. Ezideig a

kamarák csak véleményezték a védjegyek bejegyzésére vonatkozó kérelmeket. Illetékképpen az új rendeltörvény 600 lei lefizetését teszi kötelevé, amiből 300 lei a bejegyzést eszközölő kamarát, 300 lei pedig a minisztériumot illeti. A kereskedelmi és iparkamara határozatai ellen védjegyek bejegyzés ügyében az illetékes ítélőtábla hozhat fellebbezést. Előírja az új rendeltörvény, hogy a bejegyzésre vonatkozó kérelmeket az érdekelteknek három példányban kell benyújtaniuk s ezekből egy példányt az illetékes kereskedelmi és iparkamara őriz meg, míg egy példányt beküld a kereskedelmi és iparkamarák szövetségéhez, illetve a kereskedelmi és iparügyi minisztériumhoz.

Hitelt érdemlő forrásból származó hírek szerint a miniszter azzal a megjegyzéssel küldte át a rendeltörvényt a véleményező-bizottsághoz, hogy

az új rendszert már április elsején életbe kívánja léptetni.

Hogyan kell kitölteni a kartell törvényben előírt kimutatások kérdőíveit

A nagyiparosok kívánságainak figyelembe vételével állapította meg az iparügyi minisztérium az új előírásokat.

Junius 30-ára halasztotta a minisztérium a kimutatások betérjesztésének határidejét

Ismeretes, hogy az Ugir akciót indított, hogy a kereskedelmi és iparügyi minisztérium a kartell törvény alapján kért kimutatások kérdőívét módosítsa. Az akció eredménnyel járt és a kereskedelmi és iparügyi minisztérium a nagyiparosok kívánságainak figyelembevételével állította össze az új kérdőív mintát. Ugyanekkor a március 31-re kitűzött határidőt a kimutatások benyújtására 1938. június 30-ig meghosszabbította.

A Hivatalos Lapban megjelent kereskedelmi és iparügyi minisztériumi rendelet szerint, az 1937. május 10-én meglevő gyárak három példányban a kerületi iparfelügyelőségek útján a következő adatokat kötelesek betérjesztetni a kereskedelmi és iparügyi minisztériumhoz:

a) A pontos címe annak a helynek, ahol a gyár van.

b) A gyár telkének tervrajza (léptékben), feltüntetve a gyárépületek elhelyezését és megjelölve mindegyik épület rendeltetését.

Ahol lehetséges, illetőleg telekkönyv van, megjelölendő a telekkönyvi szám és a telek helyrajzi száma is.

A fentebb megjelölt adatok benyújtandók akkor is, ha a telek és az ingatlanok nem képezik a gyár jelenlegi kihasználóinak tulajdonát.

c) A gépek leltára, megjelölve azokat a tulajdonságokat, amelyeknek segítségével a gépek felismerhetők.

Ezek az adatok rajzokkal, fényképekkel, prospektusokkal és más adatokkal is kiegészíthetők.

d) A vállalat által használt nyersanyagok félgyártmányok és tüzelőanyagok felsorolása.

e) A gyár termékeinek felsorolása (minőség, minőség és a termékek természete szerint. Például: gyengébb minőségű gyapjuszövet, finomabb minőségű gyapjuszövet, gyapjuhárnya, vasbutor, hajlított butor, finombutor stb.), valamint az évi gyártási képesség.

A gyártási képesség tonnában jelölendő meg és termékek fontosabb kategóriájaként, mint például: gyapjufonal, pamutfonal, gyapjuszövet, pamutszövet, talp, cserzett bőr, cipő, stb. Uniformizálás céljából a termelési képesség 300 munkanapra és naponként 24 órára számítható, vagyis naponként három nyolcórás üzemszakra.

f) A gyár jelenlegi tulajdonosa. Ha lehetséges, feltüntetendő a gyár létesítésének kelte, eredeti összetétele és helyzete, továbbá a később bekövetkezett módosítások.

g) A gyár öt év alatti üzemszüneteltetése, vagyis 1932. május 10-től 1937. május 10-ig.

Fejlődik az aradi árutőzsde

Az aradi árutőzsde közgyűlésén ismertették az intézmény múlt évi működését, amely mindenben megfelelt a tőzsde fejlődéséhez fűzött reményeknek. A jelentés a következőkben foglalja össze az aradi tőzsde elmúlt négyévi működésének adatait:

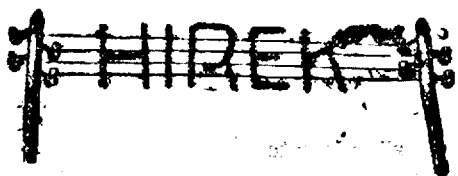
Gabona osztály:		
Ügyl. száma	Vagón	lei
1934-ben	1188	2069
1935-ben	2767	4314
1936-ban	4600	4085
1937-ben	6280	5743

Áru osztály:		
Ügyletek száma		lei
1935-ben	43	15 millió
1936-ban	68	21 millió
1937-ben	130	41 millió

Az adatokból az aradi árutőzsde jelentős fejlődése tűnik ki.

Befejezésében a jelentés köszönetet mond a Neuman-malomnak, amely az intézmény legjelentősebb támogatója és a tőzsdeügynököknek is, akinek működése ellen egyetlen egyszer sem merült fel panasz és akinek korrekt magatartása nagy mértékben növelte a tőzsde tekintélyét.

— A vasút új valutaárfolyama. A vasuti vezérigazgatóság április elsejétől kezdődőleg a következő valutaárfolyamokat állapította meg: egyiptomi font 716.41, németalföldi forint 77.71, drachma 1.08 német márka 39.39, dinár 3.03, belga frank 4.74, pengő 27.78, dán korona 31.22, török font 83.83, angol font 698.99, olasz lira 7.24, dollár 140.22, aranydollár 241.86, francia frank 4.32, cseh korona 4.89, palesztinai font 699, zloty 26.55, osztrák schilling 24.74, svájci frank 32.27.

AZ IPAROS

Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési ára egész évre intézményeknek és nagy cégeknek 1000 lei, félre 500 lei. Iparosoknak egész évre 300 lei, félre 150 lei, negyedévre 75 lei.
Redactia şi administraţie — Szerkesztőség és kiadóhivatal — Redaction und Administration:
Hirdetések négyzetcentiméterre 6 lei. Éves köteteknél árcsökkentés.
Arad, Caminul Industriilor — Iparos Otthon, Strada Brăţianu 18.

Megszűnik a behozatalnál a középértékek rendszere

Az Argus című közgazdasági napilap az elmúlt héten további részletekkel szolgált az újjászervezett külkereskedelmi rendszerrel, illetve a behozatal bonyolításának néhány fontos feltételével. A behozatali engedélyek hat hónapos érvénnyel bírnak és esetről esetre további három hónapra meghosszabbíthatók. Ilyen módon a behozatali engedélyek maximális érvényessége kilenc hónap. A behozatali engedélyekre vonatkozó kérvényekben nemcsak az importálandó áru megnevezése tüntetendő fel, hanem a vámtételt is pontosan fel kell az importőrnek tüntetnie, mégpedig a vonatkozó bekezdés egészen pontos meghatározásával. Legjelentősebb módosítás, hogy megszüntetik az úgynevezett középértékek rendszerét, amelyeknek alapján eddig meghatározták az engedély értékét. Ezentúl úgynevezett pro-forma számlákat kell az importőröknek bonyújtaniuk katalógusi árral, a közszükségleti cikkeknel pedig a tőzsde árfolyam jegyzésének feltüntetésével. A jövőben nem létezik középérték szerint történő elbírálás. A filmbehozatalt is a rendes diszponibilis keretén belül rendezik. Általában a racionalizálás és könnyítés szelleme vezette a minisztériumot az új rendszer megalkotásánál. Elhatározták egyébként, hogy az áruminták, ambalázsok és a reexportálás céljából behozott áruknál fenntartják az eddigi rendszert.

KÜLÖN ILLETÉK KÖTELEZETTSÉGNEK VALLALASA MENTESÍTI A KISKERESKEDŐT ÉS A KISIPAROST A KÖNYVVEZETÉS ALÓL. Az utóbbi hónapokban a legteljesebb bizonytalanság uralkodott abban a kérdésben, vajon a kiskereskedő és a kisiparos kötelezhető-e arra, hogy könyvet vezessen. A kiadott miniszteri rendelettel szemben, amely a könyvvezetést elrendelte, több bírósági ítélet kimondta, hogy a kiskereskedő és kisiparos mentesül a könyvvezetés kötelezettsége alól. Most egy újabb miniszteri rendelet tisztázza látszik ezt a kérdést. A pénzügyminisztérium ugyanis 47554—1938 számú körrendeletében értesített a pénzügyigazgatóságokat, hogy a könyvvezetés alól mentesülnek mindazok a kiskereskedők és kisiparosok, akik ennek ellenében évi 200 lei általános díjat hajlandók fizetni. A pénzügyminisztérium intézkedése értelmében azonban ezek is kötelesek a könyvet beszerezni. Aki vezeti is azokat, természetesen mentesül a 200 leies illeték alól.

APRILIS ELSEJÉRE ELKÉSZÜL AZ ÚJ ÁLLAMI KÖLTSÉGVETÉS. A költségvetést előkészítő munkálatok már a napokban befejezést nyernek. A pénzügyminisztériumban már dolgoznak az általános költségvetés összeállításán, amely április elsején elkészül. A kiadások lényeges emelése csupán a földmívelésügyi és közoktatásügyi minisztériumnál történt. A földmívelésügyi minisztérium költségvetését emelni kellett a mezőgazdaság általános színvonalának emelésére, míg a nemzetnevelés terén új tantervek kinevezése látszott szükségesnek.

VASÁRNAP NEM TARTHATÓK VÁSÁROK. Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli, hogy miután a patriárka ösztöne és több egyházközség azt kérte a minisztériumtól, hogy áru és állatvásárok, valamint mezőgazdasági és háziipari cikkek vásárai ne legyenek vasárnap és a törvényes munkaszüneti ünnepeken tarthatók, a kereskedelmi minisztérium 120537 számú, március 5-i rendeletével előírta, hogy az élelmiszer piacon kívül, amely délelőtt 10 óráig tartható, semmilyen más vásárt nem lehet tartani vasárnapokon és a törvényes munkaszüneti ünnepeken.

Az új költségvetési évre átvendő adók ellen nem lesz fellebbezésnek helye

Az utóbbi napokban — mint jelentettük — sok szó esett arról a tervről, hogy a pénzügyminisztérium új adómegállapítás helyett egyszerűen átvitelezze az elmúlt évi adómegállapításokat azzal a különbséggel, hogy az áthozatal bizonyos százalékarányú növeléssel történjen meg. A hírek nagy feltűnést keltettek, később azonban híre járt, hogy a pénzügyminiszter más megoldási lehetőséget keres az új adómegállapítások megoldására. Az Argus című fővárosi lap most mint befejezett tényről említi az adómegállapítások elmaradását és az előző költségvetési évre megállapított adók áthozatalát. Hangsúlyozza azonban a lap, hogy minden más fellebbezés szemben a jelentős emeléssel áthozott adók

ellen nincs fellebbezésnek helye, mert a pénzügyminisztérium ezt az eljárást úgy tekint, mint hallgatolagos megállapodást az adózó felekkel. Mindkét félre nézve — ez a pénzügyminisztérium álláspontja — előnyös helyzetet élvez az új adómegállapítás elmaradása folytán, mert időt, munkát, kellemetlenséget takarít meg, viszont abban az esetben, ha az adófizetők egyszerűen megfellebbezhetnék az adótételek áthozatalát, a pénzügyi hatóságok nem érnék el az idő és munkamegtakarításban megállapított célt.

Eppen ezért, az elkészítés alatt álló rendelet-törvény úgy az adózó fél, mint a kincstár fellebbezési jogát megvonja az átvitelezéssel történő adómegállapításokkal kapcsolatban.

Szigoruan ellenőrzik a cégtáblákra vonatkozó rendelkezések betartását

Az áruüzérkedés letörését irányító központi bizottság legutóbbi ülésén elhatározta, hogy utasítja az összes ipari és kereskedelmi felügyelőket, valamint az illetékes közhivatalnokokat: haladéktalanul készítsenek kihágási jegyzőkönyvet minden olyan esetben, amikor megállapítják, hogy a cégtábla-használatra és ármegállapításra vonatkozó legutóbbi intézkedéseket megszegtek. Tisztázták, hogy olyan cégeknek, amelyek részvénytársasági ala-

pon működnek, nem követelik meg a tulajdonosok nevének kiírását, ami lehetetlennek is lenne. Minden esetre azonban a cégtáblán meg kell jelölniük, hogy részvénytársasági alapon működnek. Elhatározták, hogy behatósabbá teszik a só és kőolajárak, valamint az összes közszükségleti cikkek forgalmi árfolyamának ellenőrzését. Különös erővel járnak el a tűzifa-árdragítás megállapítás esetén.

Tilos a szivacs használata a borbélyműhelyekben. Hetekkel ezelőtt az egészségügyi minisztérium rendeletet bocsájtott ki, amellyel megtiltotta, hogy a borbélyok leseperjék vendégük kabátját, vagy ruháját, ezenkívül kötelezte őket, hogy minden vendégnél cseréljék a szalvétát. Most újabb hasonló rendelkezés történt. Az egészségügyi minisztérium intézkedése következtében a jövőben tilos a szivacs és a pudérpamacs használata.

PEDANTÉRIA

Newyorkból jelentik: A város legpedánsabb embere John Barnes 31 éves magántisztviselő. Barnes tegnapelőtt délelőtt huszonhatszor pofonütötte főnökét, aztán legépet egy saját magának szóló felmondólevelet továbbá a főnökének szóló a felmondás ellen tiltakozó levelet, majd rendbehelyeztetést és a bíróságra szítt, ahol két pert tett folyamatba: egyet a főnöke ellen, elmaradt járandóságaiért és egyet saját maga ellen, könnyű testi sértés címén.

A CÉGTÁBLÁK KIJAVÍTÁSA. Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a kereskedelmi és ipari minisztérium március hó végéig meghosszabbította azt a határidőt, amelyen belül az összes kereskedők és iparosok a cégtáblán ki kell, hogy mutassák a tulajdonos vezeték és keresztnévét, valamint a kereskedés tárgyát és természetét. A közkereseti- és betéti társaságok, amennyiben így vannak bejegyezve, feltüntethetik csupán az egyik társ nevét, a társasági viszonyra való utalással. Ez a meghosszabbítás nem módosítja a Comandamentul Diviziei I. Timisoara ama rendelkezését, hogy az idegen nyelvű feliratok azonnal eltávolítandók.

Megszűnt a vállalatok munkanélküli segély hozzájárulása. A Gyáriparosok Országos Szövetsége ismételt felhívta az érdekeltek figyelmét előző határozatára, hogy tekintettel a munkanélküliség csaknem teljes mértékben történt megszűnésére, tagjai a jövőben nem fizetik az 1 százalékos munkanélküli segély hozzájárulását. Minden olyan eljárás, amely ezen amúgy is önkéntes hozzájárulás bevételezésére irányul, illetéktelen és jogtalan és éppen ezért az érdekeltek nyomban éljenek jogorvoslattal.

AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI IRATOKHOZ NEM KELL ADÓBIZONYLAT. Bucureştiből jelentik: Az igazságügyi minisztérium közbenjárta a belügyminisztériumnál kérve hogy utasítsa a közigazgatási hatóságokat, hogy az állampolgársági felülvizsgálásra vonatkozó iratok kiadásánál ne követeljék az adókifizetésről szóló igazolást. Aradon ilyen rendelet kibocsátásáról még nem tudnak lehet, hogy az erről szóló intézkedés csak később érkezik meg.

BEIKTATTAK AZ ARADI MUNKAKAMARA ÚJ ÁTMENETI BIZOTTSÁGÁT. A munkaügyi minisztérium által újonnan kinevezett átmeneti bizottság beiktatására hétfőn délután került sor. Albu Simion elnökkel az élen a tagok átvonultak a munkaügyi felügyelőre, ahol Popescu Petre vezérfelügyelő vette ki tőlük a hivatali esküt. Ezután a beiktatási aktus a munkakamaránál ment végbe. Vladislav dr. munkakamarai titkár felolvasta az előző bizottság működéséről szóló jelentést, majd Popescu Petre vezérfelügyelő emelkedett színpadra és a minisztérium rendelete értelmében megbízta az új átmeneti bizottságot a szakkamara ügyei vezetésével. Beszédében röviden vázolta azt a nagy felelőséget, amely a munkakamara vezetésével jár. A vezérfelügyelő felhívta a bizottság tagjainak figyelmét arra, hogy működésüknek politikamentesnek kell lennie és nem szabad befolyást engedjenek rokon, vagy ellenszenvnek. Az átmeneti bizottság nevében Albu Simion elnök beszédében hangsúlyozta, hogy felelősségteljes megbízatásunknak a legnagyobb mértékben fogunk eleget tenni. A távozó bizottság nevében Filipaş Ioan volt köszönt el a kamarától. A beiktatás után az átmeneti bizottság alakuló gyűlést tartott.

Megnehezítik az állami szállítók követeléseinek kiutalását. A fővárosi pénzügyigazgatóság rendeletet adott ki, amely szerint semmiféle szállítási, fizetési kiutalást nem fizetnek mindaddig, amíg az illetők nem bizonyítják, hogy teljesen eleget tettek az állammal szembeni adófizetési kötelezettségének.

KITUNÓ KIFOGÁS

Cinege lumpolni volt és cipőjét kezében tartva, lopakodott be a hálószobába, de hiába. Felesége felébredt és kellemes sárkányhangján megszólalt:

— Betyár hány óra van?!

— Tíz — felelte habozás nélkül Cinege.

Ebben a pillanatban az óra éjfélét ütött.

— Ugy — mondta az asszony gnyosan — tehát tízet ütött az óra?

— De édesem — szólt erre Cinege — tényleg csak tíz óra van és ez a ronda falóra csak azért ütött egyet mert nullát nem tud ütni.

NEMZETKÖZI VÁSÁROK. A Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy a VIII. izmiri nemzetközi vásárt 1938 augusztus 20—szeptember 20-ig tartják. Minthogy a török piac nem ismeri még hazánk sok mezőgazdasági és ipari cikkét, román cégeknek a vásáron való részvétele igen helyénvaló volna s azt kellően méltányolnák. A vásárra vonatkozó összes szükséges tudnivalókat később közöl a bucureştii török kereskedelmi attasé. (Ataşatul Comercial al Turciei). A bresszlai nemzetközi vásárt az idén május 4—8-ig tartják. A zagrebi nemzetközi vásár pedig április 2—11 között lesz.

Cooperativa de Credit a Industrişilor din Arad — Aradi Iparosok Hitelszövetkezete

CONVOCARE

Cooperativa de Credit a Industrişilor din Arad, îşi va ţine

adunarea generală ordinară

În Casa Culturală a Căminului Industrişilor, — Str. Brătianu No. 18. în ziua de 27 Martie 1938, la orele 11 a. m. iar în cazul când membrii nu se vor prezenta în număr cât se cere conform statutelor la capacitatea de a decide, în ziua de 3 Aprilie 1938, la orele 11 a. m., când se vor lua hotărâri valabile, oricare ar fi numărul membrilor prezenţi.

ORDINEA DE ZI CUPRINDE:

1. Darea de seamă a Consiliului de Administraţie asupra gestiunii pe anul 1936.
2. Raportul censorilor.
3. Aprobarea bilanţului şi contului de profit şi pierdere încheiat în ziua de 31 Decembrie 1937.
4. Descărcarea Consiliului de Administraţie şi a censorilor de gestiunea lor pe anul 1937.
5. Hotărârea despre folosirea fondului de rezervă de Lei 129.187 a secţiei de mărfuri pe credit.
6. Repartizarea beneficiului.
7. Complectarea consiliului de administraţie pe durate de 3 ani.
8. Înlocuirea a 40 membri al comitetului pe durate de 3 ani.
9. Alegerea consiliului de censori pe timp de 3 ani.
10. Eventuale propuneri.

Bilanţul anual examinat de către comitetul de censori e afişat în localul cooperativei şi membrii sunt îndreptăţiţi să-l examineze la faţa locului.

Arad, la 21 Martie 1938.

Consiliul de administraţie.

MEGHÍVÓ

Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete

évi rendes közgyűlését

az aradi Iparos Otthon Kulturháza nagytermében, — Str. Brătianu 18. — 1938. március 27-én, d. e. 11 órakor, ha pedig a tagok nem jelennek meg határozatképes számban, 1938. Április 3-án d. e. 11 órakor tartja meg a következő

TARGYSOROZATTAL:

1. Az igazgatóság jelentése az 1937. üzletéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A zárszámadások megvizsgálása és a mérleg megállapítása.
4. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. Az áruhitelosztály 129.187 lei összegű tartalék alapjának felhasználásához való határozat.
6. A nyereség feletti határozathozatal.
7. Az igazgatóság kiegészítése 3 évre.
8. 40 választmányi tag választása 3 évre.
9. Felügyelő bizottság választása 3 évre.
10. Esetleges indítványok.

A felügyelő bizottság által megvizsgált mérleg a szövetkezet helyiségében ki van függesztve és a tagok ott megtekinthetik.

Arad, 1938. március hó 11.

Az igazgatóság.

— Az Aradi Sütőiparosok Szindikátusának közleménye. Az Aradi Sütőiparosok Szindikátusa közli a fogyasztó közönséggel, hogy a kenyér március 24., csütörtök reggeltől kezdve a következő maximális áron hozza forgalomba: 4-es lisztből készült kenyér ára kicsinyben 9 lei, viszonteladónak 8.50 lei, 5-ös lisztből készült kenyér ára kicsinyben 8.50 lei, viszonteladónak 8 lei, 6-os lisztből készült kenyér ára kicsinyben 7.50 lei, viszonteladónak 7 lei.

FOGAS PROBLEMA.

Macera beadta a felesége ellen a válópert. Az első tárgyaláson azt mondja neki a bírő:

— Nézz Macera, a legjobb lesz, ha haza megy és kibékül a feleségével.

— Hát ha ez lesz jobb, — feleli Macera — akkor tessék nekem inkább azt megmondani, hogy mi lesz a legrosszabb?

— Uj 1 százalékos illetékekkel terhelik a vállalatok által folyósított fizetéseket. Bucureştii lapjelentések szerint a munkaügyi minisztériumban rendelettervezést javaslat készült, amely új illetéket létesít a vállalatok által folyósított fizetések megterhelésére. A vállalatok által kiutalt összefizetések után 1 százalékos illeték fizetendő az ugynavetett „munka-alap” támogatására, amely gyűjtőnév magában foglalja a munkaügyi minisztérium összesített bevételeit, amelyek a különböző munkás törvények előírásainak megfelelően folynak be. (2 leies heti illeték az inasotthonok fenntartására, a külföldi állampolgárságu alkalmazottak tartózkodásáért fizetett összegek stb.) Az új illeték a munkaadót terheli.

NAGY ELFOGLALTSÁG.

Párbesséd Kriz és Kriz között:

- Nem kártyáznánk?
- Amíg ráérek, szívesen játszom.
- Na és meddig érsz rá?
- Husz-harminc leig.

— Kismalmok figyelmébe! A kereskedelmi és iparügyi minisztérium a kismalmok tulajdonosainak tudomására hozza, hogy a kartell-törvény 26. szakaszának megfelelően a működési engedély megadásához szükséges adatok az iparügyi felügyelőségekhez nyújtandók be és az iktatási szám szolgál a benyújtás igazolásával. A malmok tervrajzát egy papírlapra vázolva kell mellékelni a kérvényhez, mégpedig a részletek mellőzésével úgy, hogy az ilyen tervrajz elkészítéséhez nem kell igénybevenni a szakemberek segítségét.

TIPOGRAFIA „HIRLAP”, ARAD.

Nem lehet az állampolgársági felülvizsgálat alatt álló polgárokat hivatásuk gyakorlásában akadályozni

Megírtuk, hogy nemrégiben Oradean rendelet jelent meg, amely az állampolgársági felülvizsgálat alatt levő bihormegyei építőiparosokat tiltja foglalkozásuk folytatásától. Ezzel kapcsolatban építőiparos küldöttség jelent meg Florescu ezredes prefektus előtt és az említett rendelkezés felfüggesztését kérte.

— A régi száz lelesek utolsó beváltási lehetősége. Bucureştiből jelentik: A pénzügyminisztérium közli mindazokkal, akik még ezüst 100 leiesekkel rendelkeznek, hogy április 30-ig a bucureştii állami pénzverdében azokat beváltathatják, a közpénztárak azonban ezeket a pénzeket fizetés céljából nem fogadhatják.

SEGÍTSÉG.

Egy lap családfe, három évi távollét után vizsátér otthonába és meglepődve látja, hogy a felesége csecsemőt ringat a karján. Ordítani kezd:

- Megcsaltál! Hütlén lettél!
- ? ?
- Mit bámulsz, talán nem igaz? Hát ez a gyermek honnan való?
- Az már más lapra tartozik ...

A KARKÖTŐÓRA ŐSE az a gyűrű-óra, amit V. Károly császár készíttetett magának a XVI. században. Aztán két évszázadon át pihent az eszme, míg 1878-ban egy bécsi órás megcsinálta az első karkötőórát. A világháború terjesztette el a rendkívül praktikus viseletet, de manapság a férfiaknál megint kiment a divatból.

Magyar iparosok!

Rendeljétek meg a

Magyar Nép

hetenként husz oldal nagyságban jelenik meg. Előfizetési díj egy évre 150 lei, félévre 85 lei. Kiadóhivatal: Cluj, Baron L. Pop 5. — Kérjen mutatványszámot! — A lapban állandó iparos rovat!

Aradi Polgári Jótékony Egyesület

Halálesetet Segélyző Csoportja.

Directiunea Grupelor de Ajutoare în caz de deces a Reuniunii Civile de Binefacere din Arad prin această comunitate cu asociații, că cotizațiunile de deces sunt scadente până la numărul curent:

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Halálesetet Segélyző Csoportjai Igazgatósága ezután közli i. t. tagjaival, hogy a halálozási járulékok a következő sorszámokig esedékesek:

Cotizațiunile sunt scadente după următorii membri decedați:

In Grupa I. Csoportban Pavel Antal Pál 940, v. I.-özü. Francisc Petykó Ferencné 941, Samuil Hnustyan Sámuel 942.

In Grupa II. Csoportban: Gheorghe Tinca György 1016, v. I.-özü. Valentin Szabó Bálintné 1017, v. I.-özü. Iosif Bencze Józsefné 1018 sorszámig esedékes a fizetés.

Aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja

Directiunea Grupelor de Ajutoare de Inmormântare a Industrişilor din Arad face cunoscut membrilor cari sunt în restanță cu cotizațiile lor, că achitarea restanțelor în interesul lor propriu, fiindcă în conformitatea §-lui 14 și 15 din statute calitatea lor de membri respira automatic, adică dacă membrii decedază între timp, nu se poate acorda ajutorul.

Az aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja Igazgatósága értesíti a csoport azon tagjait, akik halálozási járulékaikkal hátralékban vannak, azt saját érdekében rendezzék, mert a csoport szabályzatának 14. és 15. §-a értelmében tagsági joguk automatic megsemmisül, azaz, ha a tag közben elhal, a segély nem folyósítható.

A fizetés a következő elhunyt tagjaink után esedékes:

In Grupa A) Csoportban: 1034 Ignatie Csatiós Ignác.

In Grupa B) Csoportban: 1008 v. I.-özü. Ludovic Juhász Lajosné, 1009 Iosif Boros József, 1010 Petru Cioban Péter.

Felelős kiadó: NEMEDY, GABOR